

D950-2-58
3 2.53

#1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1613, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

Nr. 1,118

PENKTADIENIS, SAUSIO (JANUARY) 30, 1953, TORONTO, ONTARIO

METAI XXII

Tarnautojai krausto ekspre- Kongreso knygyne, į kurį prezidento Eisenhowero daik- zidento Trumano daiktus iš- tuojaus buvo sunėmę naujoji tai.

Atrodo, kad D. Eisenhoweras Nemano Keist Trumano "Policinės" Politikos

WASHINGTON. — Naujas Jungtinių Valstijų prezidentas Dwight D. Eisenhoweras visai nemano keisti buvusio prezidento Trumano "policinės" politikos, nors savo inauguracinėje kalboje nebuvo toks aštrus, kaip kad Trumanas atsisveikino o kalboje.

Jis ragino visas "laisvasias

Egipto Diktatoriui Duotos Didelės Teisės

CAIRO. — Egipto valdžia gavo dideles teises. Ji gali skelbti visuotinę mobilizaciją atsitikime karo, priversti darbininkus dirbti nuskirtuose darbuose, rekvizuoti žalią medžiagą, kūrą, maistą, pastatus, bei transportacijos priemones.

Valdžia pranešė, kad didžiama unijų likviduojasi ir stoja į patriotinį frontą. Atrodo, kad patriotinis frontas dabar užims partijų ir kitų organizacijų vietą, kurios panaikintos arba pačios užsida- ro.

Minimas patriotinis frontas užvadintas "Išsilaisvini- mo organizacija".

tautas" veikti iš vieno su A- merika ir jos vadovybėje, kad atsilaikius prieš "užpuo- likus".

Nors jis neminėjo vardais, bet tuo užpuoliku ir jis laiko Tarybų Sąjungą ir liaudies demokratijas.

Jis pasižadėjo tęsti tokią pat užsieninę politiką, nors tam pavartojo kitokius žo- džius, kaip kad Trumano val- džia vartodavo.

Ir jis kartojė, kad nori tai- kos, užsiminė, kad būtų ga- lima susaukti tarptautinę konferenciją pasitarimui su Tarybų Sąjunga, kaip suma- žinti apsiginklavimą, bet tuo- jaus pasiskubino pabrėžti, kad ir jis nedarys niekam jo- kių nuolaidų.

Karą Korėjoj lygino su ka- ru prieš Vokietiją ir Japoni- ją. Graudeno žmones tikėji- mu.

Įdomiausias dalykas tame, kad jis aiškino, jog "pats li- kimas uždėjo mūsų šaliai at- sakomybę vadovauti laisva- jam pasauliui". -Kitai sak- ant, taip nuo dievo, kad a- merikiečius sektų visi kiti. Bet jis netiki dievo galybei. Jis sakė:

"Nekęsdami karą ir norė- dami pastoti kelią tiems, ku-

rie mums grėsia karu, mes laikome pirmuoju savo politi- kos uždaviniu išvystyti tokią stiprybę, kad galėtume at- grasinti užpuoliku jėgas ir sudaryti reikalingas taikai sąlygas."

Išvardino 9 amerikiečių aukštus principus, kurie, kaip anglai sako, "sounds good", bet tik tai tiek, gra- žūs žodžiai.

Nieko naujo, galima pasa- kyti, peržiūrėjus jo kalbą.

Grumoja Išėjimu Iš Konfederacijos

QUEBEC. — Kvebeko provincijos premjeras Mau- rice Duplessis Kvebeko sei- melyje pareiškė:

"Aš nenoriu sakyti, kad mes esame separatistai ir kad mes norime išeiti iš Ka- nados konfederacijos. Bet jei mes esame nereikalingi kon- federacijoj, Kvebekas turi priemonių, resursų ir jėgų gyventi vienas".

Girdi, Kvebekas yra ne Ontarija ir gali priešintis fe- deralės valdžios spaudimui.

Jis tą sakė ryšyje su tak- sų klausimu. Federalė val- džia nori tokios sutarties ir su Kvebeku, kokią yra suda- rius su Ontarija.

Toronto Meno Taryba Vėl Pergyveno Krizi

TORONTO. — Gerų žmo- rinkimo, pareiškdamas, kad nių pastangos padėti jau- niems artistams vėl gavo smūgį, bet atrodo, kad ir pa- stangos tų, kurie nori gerą darbą palaidoti, nepavyko.

Kiek anksčiau Toronto Me- no Tarybą buvo užpuolę re- akcionieriai su kaltinimais, kad jos sekretorius yra Dr. Endicott žentas ir Tim Buck draugas. Dėl to nekurie glo- bėjai atsitraukė. Bet buvo monoma, kad Ralph Cooke re-ignavus, viskas bus gerai. Bet nebuvo.

Fraser Kent, Tarybos pir- maikas, tur būt visos šios kampanijos inžinierius, aną dieną rezignavo iš pirminin- kystės ir išmaršavo iš susi-

Taryboje yra dar 9 komunis- tų simpatikai. Už tai, girdi, jeigu tarybos siekiai ir bus atsiekti, vistiek bus nauda komunistų propagandai.

Meno Taryba, tačiau, ir da- bar nenuleido rankų. Tuo- jaus išsirinko naują pirmi- ninką ir nutarė tęsti darbą toliau.

Toronto majoras Lamport, taipgi Dr. Goldring ir kiti nutarė ir toliau remti tary- bos darbą.

"Taryba", pareiškė Lang- ford Dixon, "gina Kanados meno gyvybę. Tie, kurie pa- sitraukia, sabotuoja Kana- dos meną".

Rev. Domm, klebonas tos bažnyčios, kur įvyko Tary- bos susirinkimas, pareiškė, kad aukšti bažnyčios žmonės ir laikraščiai sukėlė ablavą prieš Tarybą, bet visai nepa- žvelgė į tuos kilnius tikslus, kuriuos statosi Taryba.

Tie patys žmonės, sako jis, trukdo ne tik kilniam tiks- lui, bet ir laisvei.

Tarybos tikslas susaukti konferenciją dėl aptarimo, kaip padėti jauniems meni- ninkams. Tikrumoje, tas ri- šasi su daug didesniu klau- simu: padėti menininkams — reiškia kelti meną Kanado- je, kanadišką meną.

Norėjo Pasirodyti, Bet Labai Nepavyko

SEOUL. — Sąjungininkų komanda buvo surengusi "parodą" dėl korespondentų ir militarinių stebėtojų, bet ta paroda neišdegė. O ji kai- navo daug gyvybių.

Ta paroda buvo gerai su- planuotas užpuolimas ant Spud Hill. Korespondentams ir stebėtojams buvo duotos brošiūros, aprašančios ope- racijų tvarką. Jie buvo įkur- ti tokiose vietose, iš kur ge- rai matosi.

Atėjus laikui buvo paleisti orlaiviai, artilerija, tankai, ugniasvydžiai ir pėstininkai. Po kelių valandų mūšio puo- lėjai grįžo gerai apkulti. Sa- ko nuostoliai šios parodos la- bai dideli.

SUDEGĘ GARLAVIS EMPRESS OF CANADA

LIVERPOOL. — Čia prie- plaukoje sudegė Kanados garlavis Empress of Cana- da. Laivo vertė buvo \$5,600,- 000.

200 gaisrininkų kovojo su ugnimi 15 valandų, bet nega- lėjo išgelbėti.

Laivas priklausė Canadian Pacific Railway kompanijai.

Bus prarastas tyrinėjimas, ar kas nors nepadegė laivo. Įtariama, kad gali būti sabo- tažas.

Siūlo Eisenhowerui Susitikti su Stalinu

WASHINGTON. — Sena- torius Cooper (republiko- nas) siūlo Eisenhowerui su- tikti pasimatyti su Stalinu tikslu sustiprinti taiką.

Jis sako, kad Eisenhewe- ris yra geresnėj padėtyj im- tis tokio žygio, negu kad bu- vo Trumanas.

BAUGINASI TARYBŲ SAJUNGOS ORO JEGŲ

PARYZIUS. — Aukštas Jungtinių Valstijų karini- kas pareiškė, kad Tarybų Są- jungos oro jėgos galėtų su- naikinti sąjungininkų oro jė- gas Europoje ir sulaukyti atominę ataką.

Tarybų Sąjunga galinti pa- statyti 20,000 orlaivių prieš 4,000 sąjungininkų. Tame skaičiuje rusai turi 5,000 džetinių orlaivių.

Pasidairius po Kanadą

Generolas W. W. Foster savo raporte informavo, kad amerikiečių militaristai nu-kniaukė \$10,000,000 vertės prekių ant Alaskos vieškelio tarp 1942 ir 1945 metų.

Apie tai buvo nutylėta ir jokio žygio nesimta.

Vienas liberalas pareiškė, kad tas jaunas Kanados armijos kapitonas, kuris buvo nuteistas Petawawoj, to darbo išmoko Alaskoj.

Parlamentas diskutuoja Currie Raportą ir juo toliau tos diskusijos eina, tuo daugiau vagysčių armijoje išskyla viršun.

Kanados Taikos Kongreso delegacija su Dr. Endicott lankėsi Ottawoj ir ieteikė vyriausybei reikalavimą, kad mušiai Korėjoj būtų sulaikyti tuojaus, o paskui diskutuojama nesutartais klausimais.

Užsienio reikalų ministerijos atstovas pareiškė, kad Kanados valdžia nenori mušią sulaikymo dabar, bet delegacijos reprezentacijas vis tiek peržiūrėsianti.

Delegacija radusi šiltą simpatiją tarp parlamento narių. Išrodo, kad taikos idėja populiarėja ir valdančių ratalių tarpe.

Saskatchewanos atstovai nepatenkinti agrikulteros ministeriu, kad jis nepritarė Saskatchewanos irigacijos projektui, kuris kainuotų 250 milijonų dolerių. Girdi, perbrangiai kainuoja.

Taikos judėjimo šalininkai, kurių yra gana daug Saskatchewanoj, nurodė, kad apsiginklavimo sumažinimas trečdaliu, kaip siūlo Tarybų Sąjunga, duotų daugiau, negu reikia dėl to projekto.

Trainmenų unija, atstovaujanti virš 30,000 trainmenų, užsikirto derybose su

kompanijomis dėl algų pakėlimo.

Jie reikalauja pakelti algas 20 nuošimčių ir sutrumpinti darbo dieną taip, kad savaitę susidarytų 40 valandų, vietoje 48 valandų.

Jie kalba apie streiką, jeigu jų reikalavimai nebus patenkinti iki vasario 2 dienos.

Sausio 30, penktadienį, vakare, bus Kanados - Tarybų Sąjungos draugiškumo mėnesio uždarymo vakaras. Jis įvyks 83 Christie St., Torontе.

Bus parodytos trys gražios tarybinės filmos, o minėtos organizacijos prezidentas rašytojas Dyson Carter pasakys kalbą.

Visi kviečiami atsilankyti.

Toronto miestas ir priemėsčiai vėl pradėjo debatus, kaip būtų geriau, paliekant dalykus kaip yra, ar susidėjus į vieną miestą.

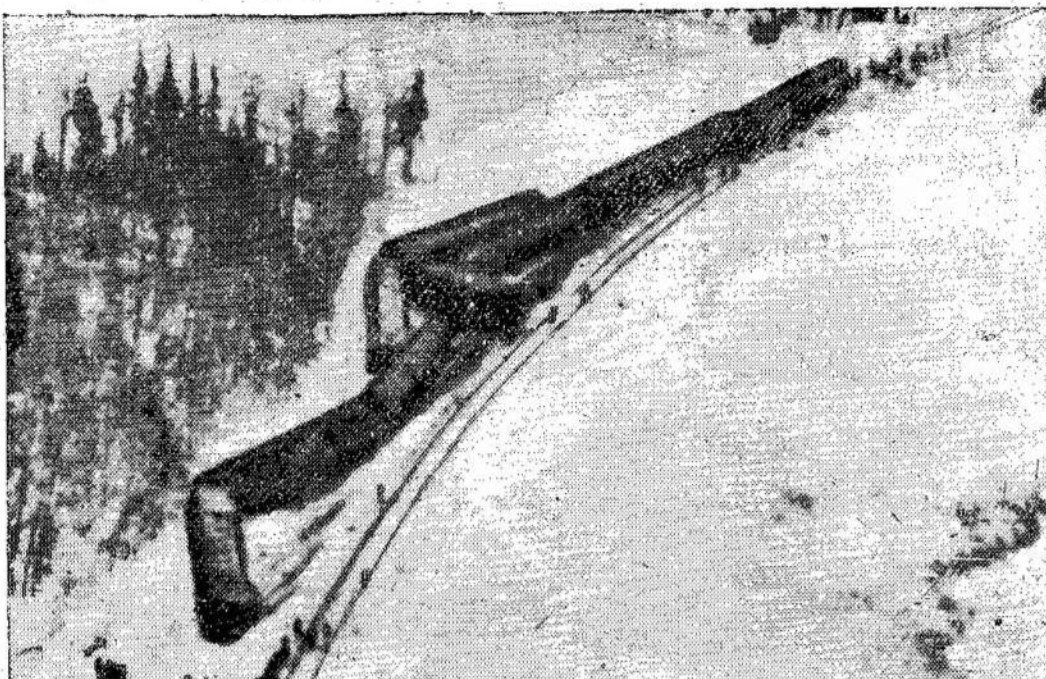
Vieni nori amalgamacijos, o kiti priešingai. Ontarijos valdžia, kaip atrodo, kokiais tai išrokavimais nori sujungti priemėsčius su Torontu. Toronto aldermanai rėkia, kad padidėtų taksai torontiečiams.

Toronto pieno kompanijos nori panaikinti pieno vežimą trečiadieniais, bet išvežiotųjų unija nesutinka su pasiūlymu.

Kompanijos nori, kad išvežiotjai išvežiotų tiek pieno per penkias dienas, kiek jie išvežiotja per 6. Tomis sutauptomis pakeltų algas. Išvežiotjai nori, kad jų algos būtų pakeltos nuo \$8.00 iki \$10.00 į savaitę.

Kanadietis

Jei Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasaulį, Skaitykite Liaudies Balsą

Kontinentalis CNR traukinys kelyje iš Montrealo į Vancouverį nuvirto nuo rėlių 25 mylios nuo Sioux Lookout, Ont., bet užmuštų buvo tik 1. Sužeistų — 74.

Nelaimės priežastis — sulūžusi rėlė. Kaip ji liko nepaštevėta — neaišku.

Londono Žinios

Francis R. Gregory, Leamingtono Ontario Flue-Cured Tobacco Marketing Association pirmininkas, Raymond Anderson, liberalas parlamento narys nuo Norfolk distrikto ir Charles Coyle, konservatyvas parlamento narys nuo Elgin distrikto, lankėsi pas finansų ministrą Ottawoj su reikalavimu, kad ateinančiam Abbott biudžete numuštų cigarečių taksus.

Dabar ant 20 cigarečių pakelio, kuris kainuoja 39 centus, taksai yra virš 22 centų. Reikalaujama numušti taksus iki tiek, kad cigarečių pakelis parsiduotų už 30 centų.

Sakoma, kad dėl cigarečių brangumo per pereinamus metus parsidavė mažiau tabako kaip per bile kuriuos pereinamus keturius metus, nors tabako industrija proporcingai kyla.

Dalinai prisideda ir Suvienytų Valstijų konkurencija, nes ten cigarečių pakelis veikia per pus pigesnis. Todėl ypatingai pagal USA rubežių daugumoje rūko amerikoniškų cigarečių "Black mare" pasiekia visas Kanados dalis. Sakoma net ir Ottawoj, parlamento nariai daugumoje rūko amerikoniškų cigarečių.

Neužilgo Simcoe, Ont., bus svarstoma šių metų tabako acreage klausimas, kadangi tabako daugiau užauginama, negu yra pareikalavimas.

Velionis L. Garolis, 50 metų amžiaus, kuris mirė Londone 19 dieną šio mėnesio, tapo palaidotas 21 dieną Mount Pleasant kapinėse, su 15 karų procesija, 13 karų palydovų ir 3 graboriaus.

Kadangi Linas neturėjo Kanadoje jokių artimų giminių,

tai kol jis buvo ligoninėje ir laiotuvėmis rūpinosi S. Karvelis, kuris gyvena veiki už 70 mylių nuo Londono, Forest miestelyje.

Kol velionis Garolis buvo gyvas, Londone, per trumpą jo čia buvimą, jis neturėjo artimų draugų, taipogi neturėjo ir jokių asmeniškų priešų. Bet per trumpą laiką jis susipažino su veik visais seniau atvykusiais lietuviais, taipgi su keletu ir naujai atvykusiu. Buvo nuoširdus darbo žmogus. Priklausė prie Sūnų ir Dukterų Draugijos. Kada Linas atsigulė į grabą, nebegalėjo atmėrkėti akių ar pratarti žodžio, — susidarė nemalonių diskusijų prie jo grabo, kas dėl jo kūno ir dūšios likimo.

S. Karvelis, kuris su Linu Garoliu buvo artimiausi draugai per visus laikus nuo pat iš Lietuvos atvykimo, norėjo palaidoti tokiomis sąlygomis, kokiomis velionis pageidavo. Kunigas Jokūbaitis ir keletas religinių lietuvių pageidavo Liną palaidoti su religinėmis apeigomis. Paskutinėmis laidojimo valandomis buvo prieita išvados, susitarta, kad būtų patenkinti visi. Netikinti lietuviai lankė velionį ir su galvos nulenkimu atidavė pagarbą, atsisveikino su juo ant visados. Religiniai, organizuoti atvyko vakare su kunigu, sukalbėjo rožančių, o ant rytojaus nuvežė į bažnyčią, kur atlaikė mišias ir vėl atgal atvežė į laidojimo namus. 3.30 val. po piet, trečiadienį, visi lietuviai ir keletas kitataučių, dirbtuvės draugų, nulydėjo į kapines ir ten atsisveikino su juo paskutinį kartą.

Aš manau, kad pasielgta gerai.

Virš poros mėnesių atgal, Antanas ir Ema Byrai išvyko iš Londono į saulėtąją Kaliforniją praleisti žiemą. O sausio 23 d. išvyko tenai George ir Stella Aleliunai, londoniečiai, ir Bronė Repšienė iš Rodney apylinkės, praleisti keletą savaičių.

Londonietis

Įsigykite ir Skaitykite Įdomias ir Naudingas Knygas

Prisikėlusį Lietuvą. Parašė A. Bimba, kuris lankėsi po karo Lietuvoj. Knyga turi 222 pl. Kaina \$1.00

Petro Cvirkos Apysakos. Aprašoma nuo baudžiamos iki šių dienų svarbiausi įvykiai. Knyga turi 300 puslapių. Kaina \$1.50.

Kelias į Naują Gyvenimą. Parašė A. Bimba. Faktai apie Amerikos žmonių gyvenimą. 224 puslapiai. Kaina \$1.00

Amerikos Demokratijos Steigėjai. Parašė visa eilė autorių. Sužinok, kas buvo Washingtonas, Thomas Jeffersonas, Lincolnas, Tadas Kosciuško, Pulaski ir kiti žymūs žmonės. 364 puslapiai. Kaina \$1.00

Saulėtoji Ispanijoje. Parašė Edvardas Zdanauškas. Jo atsiminimai iš karo su Franko fašistais. 156 puslapiai. Kaina 50 centų

Viduramžių Istorija. Redagavo prof. E. A. Kosminskis. 304 pusl. Kaina \$1.00.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėstį. Peršuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas, P.O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.

Tel.: Res. 526-134 Bus. 526-752

DISTINCTIVE MEMORIALS

MADE TO ORDER

Reasonable

M. C. Delande
927 Main St. Winnipeg

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Nr. TA Tarybinė Respublika Desim liava, pu by Lietu atsiuncia TSRS Vien pa Gorkio, atvyko Maskvos dangų, irių, iš L dalių tr lensko Vilnia vo stan miško r srities. monėms plieno i Maskva Vito va plastinė elektros Iš Murr cinos ri Nauj vimo st įrengim gavo Na mo apa Daug įrengim gavo iš vas ate riams. nams. jos fab partija cukrau čiaus v komin fabrika vo, į ali vyj-Mir lėgražo iš Stali vyko r ležis, iš verpala palai, i ko med tabaka konser Rūpin Būsim Šiaul no "R žemės džiai derliun šė nau nerius Kolūki mėšlą, trašas. 500 ce ir 200 salietr Pave ruošias sios žer žemės kolūki paruoš gal ki ruošų

TARYBŲ LIETUVOJ

Tarybinės Broliškosios Respublikos -- Lietuvai

Dešimčių rūšių prekės, žaliava, pusfabrikačiai į Tarybų Lietuvos sostinę kasdien atsiunčiama iš broliškųjų TSRS respublikų miestų. Vien pastaromis dienomis iš Gorkio, Maskvos ir Mytiščių atvyko daug automašinių, iš Maskvos — automobilių padangų, iš Uralo — buldozerių, iš Lipecko — atsarginių dalių traktoriams, iš Smolensko — mineralinių trašų.

Vilniaus statybininkai gavo stambią partiją piautos miško medžiagos iš Vologdos srities. Metalų apdirbimo įmonėms, atsiūsta valcuoto plieno iš Sysertės (Uralas). Maskva atsiuntė įrengimų Vito vardo kailių fabrikui, plastinės masės dirbinių — elektros skaitiklių gamyklai. Iš Murnansko atvyko medicinos riebalų partija.

Naujų universalinių frezavimo staklių ir kitų tobulų įrengimų pastaruoju metu gavo Naujosios Vilnios dažymo aparatų gamykla.

Daug pramonės dirbinių, įrengimų ir žaliavų Vilnius gavo iš Ukrainos. Charkovas atsiuntė detalių traktoriams, garvežiams bei vagonams. "Pergalės" konditerijos fabrikas gavo cukraus partiją iš vieno Ukrainos cukraus fabriko, Eidukevičiaus vardo odos-avalynės kombinatas ir Vito vardo fabrikas — žaliavų iš Kijevo, į aliejaus gamyklą iš Novyj-Mirgorodo atsiūstos saulėgrąžos. "Elfos" gamyklai iš Stalino miesto įmonių atvyko rūšinė ir valcuota geležis, iš Estijos — skālūnas, verpalai, iš Latvijos — tepalai, popierius, piauta miško medžiaga, iš Armėnijos — tabakas, iš Moldavijos — konservai.

Rūpinimasis Būsimuoju Derliumi

Šiaulių srities Šiaulių rajono "Raudonosios Vėliavos" žemės ūkio artelės nariai didžiai rūpinasi būsimuoju derliumi. Kolūkis jau paruošė naujam derliui 954 centnerius atrankinės sėklos. Kolūkiečiai gabena į laukus mėšlą, paruošia mineralines trašas. Į kolūki jau atvežta 500 centnerių suprefosfato ir 200 centnerių amoniako salietros.

Pavasario sėjai energingai ruošiasi taip pat ir "Gimtosios žemės" bei "Energijos" žemės ūkio artelių nariai. Šie kolūčiai taip pat pilnutinai paruošė atrankinę sėklą pagal kiekvienos kultūros paruošų planą.

Nauji Gyvenamieji Namai Vilniuje

Lietuvos sostinės Stalino rajono gatvėse yra nemaža naujų statybos objektų. Stalino prospekte, Gogolio ir Cvirkos gatvėse, Raudonosios Armijos prospekte ir kitur statoma daugiau kaip 20 pastatų. 28,000 kvadratinųjų metrų gyvenamojo ploto gavo 1952 metais elektros skaitiklių gamyklos ir Lietuvos Energijos valdybos darbininkai, geležinkelininkai, silikatinių plytų gamyklos darbininkai ir kiti. Dideli darbai fluveikti sutvarkant rajoną.

Daug naujų, gerai įrengtų gyvenamųjų namų, klubų, mokyklų per kelerius paskutinius metus išaugo švenčiūnėliuose (Vilniaus srities). Geležinkelininkų vaikams 1952 metais pastatytas naujas dviaukštis vidurinės mo-

kyklos pastatas. Šviesiose, erdviuose, gerai įrengtose klasių ir mokslo auditorijose mokosi apie 400 geležinkelininkų vaikų.

Neseniai buvo baigtas statyti namas garvežių mašinistų šeimoms. Kiekvienas butas susideda iš trijų kambarių, virtuvės, turi vardinę ir kitus patogumus. Pradėtas statyti dar vienas namas geležinkelio darbininkams.

GYVENAMŲJŲ NAMŲ STATYBA KLAIPĖDOJE

Pasibaigė apdailinimo darbai naujame gyvenamajame name, kuris pastatytas Tralerių laivyno valdybos darbuotojams. 1952 metais gyvenamųjų namų statyba mieste įgavo didelį užmojį.

Atiduoti naudotis du namai "Gulbės" fabriko darbininkams, namas statybininkams, du dideli namai Tralerių laivyno valdybos žvejams. Statoma dar dvidešimt didelių namų miesto gyventojams. Palyginti su 1951 metais, statybos darbų apimtis Klaipėdoje dvigubai padidėjo.

Faktai ir Skaičiai

DANIJOJE

x "Maršalizuotosios" Danijos civilinė pramonė ne tik nesivysto, bet smunka. Amerikinių imperialistų nurodymu, ekonomika perkeliama į karines vėžes. Uolstrito monopolijos užgniauzia Danijos nacionalinę pramonę. Dėl tos priežasties eilė svarbių pramonės šakų, kaip laivų statyba, statybinė medžiagų gamyba, staklių bei įrengimų gamyba yra žemiau prieškarinio lygio.

Jei 1939 metais Danija pastatė 31 laivą, tai 1949 metais — tik 26.

Plytų gamyba, praėjus septyneriems metams po karo pabaigos, tebėra 1929 metų lygyje.

x Danijos žemės ūkis pokario metais pergyvena krizę ir smukimą. Apie tai ryškiai kalba šie oficialūs duomenys.

Jei kviečių derlius 1939 m. sudarė 419 tūkstančių tonų, tai 1949 ir 1950 metais jis siekė tik 299 tūkstančių tonų. Pastaraisiais metais kviečių derlius nežymiai viršija tą, koks buvo surinktas tuoj po karo pabaigos. Kviečių pasėlių plotai nuolat mažėja. Jie 1949 metais buvo 34,2 procento mažesni, negu iki karo.

Kviečius išstumia miežiai — jų pasėliai žymiai išaugo palyginti su prieškariniais metais.

Bulvių derlius 1949 ir 1950 metais nuimtas toks pat, kaip ir pirmaisiais pokariniais metais.

Nepaisant to, kad hitlerinės okupacijos metais galvi-

jų skaičius, Danijoje nesumažėjo, jis atskirais pokariniais metais (pav., 1947, 1948, 1949 m.) buvo mažesnis, negu tuoj po karo. 1950 m. galvijų skaičius tepasiekė 1929 metų lygį.

Smunka kiaulių ūkis. Jei 1929 m. Danija turėjo 3,618 tūkstančių kiaulių, 1939 m. — 3,133 tūkstančius, tai 1950 m. — 3,616 tūkstančių, t. y. mažiau, negu 1929 m.

Mėsos produkcija 1948 m. sudarė 284 tūkstančius tonų vietoj 367 tūkstančių tonų 1947 m. ir 448 tūkstančių tonų prieškariniais metais.

Gyvulinių riebalų gamyba mažėja. Jei 1934-1933 metų laikotarpyje Danijoje kasmet buvo pagaminama vidutiniškai po 182 tūkstančius tonų riebalų, tai 1947 m. riebalų gamyba siekė tik 137 tūkstančius tonų, o 1948 m. — 121 tūkstantį tonų. Smarkiai sumažėjo riebalų eksportas.

Pieno primelžimas 1950 metais liko toks pat, kaip 1933 ir 1939 metais. 1947, 1948 ir 1949 metais jis buvo daug mažesnis, negu iki karo.

x Danija nustoja rinkų, mažėja gyvulių ir gyvulininkystės produktų išvežimas. Visiškai nutrūko išvežimas gyvūnų, kurių prieš karą Danija išveždavo per metus vidutiniškai 131,2 tūkstančio; du kartus sumažėjo gyvūnų ir skerstų galvijų išvežimas.

x Nepaliamamai sunkėja plačiųjų Danijos gyventojų masių pragyvenimo sąlygos.

"Maršalo plano" išdava yra ta, kad danų pragyvenimo lygis pokariniais metais nusmuko 20-25 procentais.

x Mėsos suvartojimas Danijoje tik per vienus 1948 metus sumažėjo 20 procentų, sukraus suvartojimas, lyginant su prieškariniais metais, — 29,5 procento.

x 1950 metų pradžioje dėl nedarbo apie 400,000 žmonių drauge su šeimos nariais grėsė badas. 1952 metais nedarbas dar labiau išaugo.

x Auga kainos maisto produktams ir kitiems būtinieji pragyvenimo reikmenims. 1950 m. miltų ir kruopų kainos pakilo 15-65 proc., pieno produktų — 10-35 proc., žuvies — 15-35 proc., mėsos — iki 65 proc., kuro — 75 proc., muilo — beveik 100 proc.

x Danijos karinės išlaidos per metus sudaro beveik 1 milijardą kronų ir praryja apie pusę valstybinio biudžeto lėšų.

x Danijos prekybinis deficitas 1947 metais sudarė, apskaičiuavus doleriais apie 200 milijonų.

x Įstojusį "Siaurės Atlanto" bloką, Danija netenka nacionalinės nepriklausomybės. Jos teritorijoje Amerika steigia karines bazes, taikos metu įveda savo kariuomenę.

x Ryšium su ginklavimosi varžybomis auga infliacija. Jei 1948 m. apyvartoje buvo 425 milijonai kronų, tai 1952 m. I pusmetyje apyvartoje esančių pinigų masė pasiekė 1,615 milijonų kronų.

x Urminių kainų indeksas palyginti su 1937 m. 1950 metais pakilo 2,46 karto, 1952 m. kovo mėn. — 3,17 karto.

x JAV iš esmės pasisavino Grenlandiją, priklausančią Danijai. Grenlandiją imperialistinė Amerika pavertė savo karine baze.

TARYBŲ LIETUVOJE

x Hitlerinė okupacija ir karas Tarybų Lietuvos liaudies ūkiui padarė milžiniškus nuostolius. Buvo sugriauta pramonė, sunaikintos ir išgrobtos įmonės, nualintas žemės ūkis.

Respublikos liaudies ūkio vystymasis pokariniais metais demonstruoja didžią tarybinės santvarkos jėgą ir gyvybingumą. Jau iki 1950 metų buvo ne tik atkurtos, bet ir žymiai išvystytos visos liaudies ūkio šakos.

x Sukurtos naujos pramonės šakos, kokių anksčiau Lietuvoje nebuvo: metalo apdirbimo pramonė, staklių gamyba, elektros motorų ir prietaisų gamyba, garo turbinų, dviračių, dažymo aparatų, statybinė medžiagų ir kita gamyba. Iš esmės naujai sukurta kuro gamyba. Durpių iškasimas Tarybų Lietuvoje pokarinio penkmečio metais padidėjo kelis kartus.

x Sparčiai didėja pramonės produkcijos lyginamasis svoris visame respublikos liaudies ūkyje. Kasmetinis pramonės produkcijos prieauglis vidutiniškai sudaro 23-27 procentus. Praėjusio penkmečio metais respublikos pramonė padidino produkcijos išleidimą 87 procentais.

x Naujasis penkmetis numato tolesnę respublikos industrializavimą. Partijos devynioliktojo suvažiavimo direktyvose yra nurodyta išvystyti Tarybų Lietuvoje laivų statybą, turbinų, elektros mašinų ir staklių gamybą, 3,9 karto padidinti žuvies suvartojimą. Pramonės gamyba 1955 metais palyginti su 1950 metais padidės beveik dvigubai, o metalo apdirbimo produkcija — beveik 4 kartus.

x Sparčiai vyksta Tarybų Lietuvos elektrifikavimas.

Palyginti su 1940 metais elektros energijos respublikoje dabar gaminama 6,4 karto daugiau. Elektros energijos gamyba Tarybų Lietuvoje per penkmetį bus padidinta 2,5 karto.

x Visa žemė Tarybų Lietuvoje naudojasi darbo valstiečiais. Nebėra buožių ir dvarininkų. Žemė amžinam naudojimui užtvirtinta kolūkiams, kurių dabar yra Tarybų Lietuvoje 2,656. Į kolūkius yra susijungę 96,2 procento visų darbo valstiečių ūkių.

x Kolūčiai aprūpinti galin-ga technika. Šiomet kolūkiuose mechanizuota daugiau kaip 46 procentai visų žemės ūkio darbų. Respublikoje sukurtos 127 mašinų-traktorių stotys, kurios kolūkiečiams teikia didžiulę paramą kovoje už aukštus derlius. Traktorių skaičius per pastaruosius 4 metus mašinų-traktorių stotyse padidėjo keliolika kartų. Respublikos MTS dirba daugiau kaip 14 tūkstančių įvairių specialistų.

x Nepaliamamai kyla visų žemės ūkio kultūrų derlingumas. Naujajame penkmetyje grūdų derlius turi padidėti beveik 50 procentų.

x Klestint liaudies ūkiui, nesustojamai kyla darbo žmonių gerovė. Tarybų Sąjungoje penkis kartus įvykdytas pokariniais metais kainų sumažinimas maisto ir plataus vartojimo prekėms pakėlė realųjį darbininkų ir tarnautojų darbo užmokestį, sumažino darbo valstiečių išlaidas pramoninėms prekėms pirkti. Dabar kiekvienas Tarybų Lietuvos pilietis gali už tą pačią pinigų sumą pirkti dvigubai daugiau prekių, negu 1947 metų pabaigoje.

x Tarybų Lietuvos biudžetas — taikiosios statybos biudžetas. Socialinėms kultū-

(Pabaiga ant 9 pusl.)

Liaudies Balsas

RAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusel metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusel metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

KANADOS DARBININKŲ UŽDARBAI

Buržuazinė spauda dažnai giriasi, kad Kanados darbininkai gauna didelį atlyginimą už darbą arba daug uždirba. Bet Kanados statistikų biuras duoda visai kitą vaizdą. Iš 4,085,151 darbininko, tikrai vienas penktadalis uždirba virš \$3,000 į metus. Keturi penktadaliai uždirba mažiau \$3,000 į metus, o kai kurie jų tarpe ir visai mažai. Štai statistikų biuro pranešimo už 1951 metus gaviniai:

653,400 darbininkų uždirbo 1951 metais tarp \$2,500 ir \$2,999. Išėina nuo \$48.00 iki \$57.67 į savaitę. 344,463 darbininkai uždirbo tarp \$2,000 ir \$2,499 arba nuo \$38.50 iki \$48.00 į savaitę. 477,610 uždirbo nuo \$1,500 iki \$1,999 arba nuo \$29.00 iki \$38.50 į savaitę. 344,463 uždirbo nuo \$19.60 iki \$29.00 į savaitę. 248,356 uždirbo nuo \$9.60 iki \$19.60 į savaitę. 225,081 neuždirbo nei po \$9.00 į savaitę.

Iš tų skaičių matome, kad beveik 818,000 neuždirbo nei po \$30.00 į savaitę. O kiek Kanadoje gyvena iš apdraudos nuo nedarbo, kurios yra mokama mažai kuo daugiau, kaip kad mažiausios algos. Pridėjus visokius pensijonierius, kurie taip pat mažai gauna, rasime, kad labai didelis kanadiečių skaičius gyvena labai neturtingai. Juk šiandien vien butas kainuoja arti 10 dolerių į savaitę pavieniui.

NAUJAS AMERIKIEČIŲ PREZIDENTAS

Generolas Eisenhoweras, įkurdintas baltuosius namuos kaip Jungtinių Valstijų prezidentas, pasakė kalbą, kurios visas pasaulis taip ilgai laukė. Tai buvo jo įžanginė kalba, užmetanti kiek šviesos ant jo atsinešimo linkui pasaulinių reikalų. Ir ką ji parodo?

Jo kalba, reikia pripažinti, buvo mandagesnė, negu buvusio prezidento Trumano, jam baigiant savo pareigas. Eisenhoweras negrūmojo atominėmis bombomis, nekalbėjo apie sunaikinimą Tarybų Sąjungos. Tuomi jis parodė, kad jis bus atsargesnis kalboje. Aišku, ir tas geriau, negu Trumano rėkavimai. Visada galima geriau susikalbėti su tuo, kuris pirma pagalvoja, o paskui kalba. Iš kitos pusės, jis davė suprasti, kad jis ves Ameriką tais pačiais keliais, kokiais vedė Trumanas. Nebent naujos sąlygos susidarytų ir paveiktų jo politiką.

Prezidentas Eisenhoweras ir kiti republikonai smarkiai kritikavo Trumaną ir jo draugus už padėtį, kurioje randasi Amerika. Dabar jam ir jo draugam gera proga pradėti naują politiką. Jeigu jie nieko nepakeis, tai ir jie suklups ir pasakys, kad jie nežino, kaip iš tos pelkės išbristi.

KAS YRA ANTISEMITIZMAS

Už tai, kad Tarybų Sąjungoje tarp kaltininkų randa si žydų, buržuazinė spauda rėkia, kad tai antisemitizmas. Išėitū, kad žydai negali būti kaltinami ir nusikaltimą papildžius, jeigu nori išvengti kaltinimų antisemitizme.

Antisemitizmas nieko bendra neturi su bausme nusižengimų. Nieas negali reikalauti, kad vienos ar kitos tautos žmonių negalima liesti, nors jie papildytų nusikaltimus. Antisemitizmas yra ten, kur žmonės aplamai nustatomai prieš žydų rasę. O tokio antisemitizmo yra daugiau pas tuos, kurie dabar taip gina tuos nusikaltėlius. Mūsų pačių Kanadoje antisemitizmas yra labai platus. Tikrai pažangieji elementai nėra antisemitai. Katalikai, protestonai ir kiti buržuazijos šalininkai yra dideli antisemitai. Jie jei gauna progą, visuomet smerkia žydus aplamai, kaip rasę.

Didmiesčiuose žydai užima nemažą vietos smulkiojo prekyboj. Čia žmonės susiduria su jais kasdien. Atsiranda dalykėlių, kurie pakursto pirkėją prieš pardavėją. Ir pirkėjas ima kaltinti žydą, o ne pardavėją. Jei dirbtuvėje kyla nesupratimų tarp žydų ir kitų darbininkų, tai ir tenai kaltina žydą, o ne asmenį, kuriam gal stokoja susipratimo ar išsilavinimo, kaip ir kitų darbininkams.

Toks antisemitizmas Kanadoje labai platus. Žydų kilmės žmogui sunku rasti pritārėjų tarp katalikų ar kitų buržuazijos šalininkų. Kai kur net įstatymais uždrausta žydams gyventi.

KAS NAUJO PASAULYJE

Atrodo, kad amerikiečių prekybinė politika baigia vartyti jų sąjungininkes iš kantorybės.

Aną dieną Kanados užsienio reikalų ministeris L. B. Pearson, kalbėdamas Kvebeke, geriausiai pavaizdavo tą netekimą kantrybės, pareikšdamas, kad visos vakarų apsigynimo sąjungos subyrės, jeigu amerikiečiai nepašalins prekybinių barjerų.

Jis tą pasakė į sudėtinę kanadiečių - amerikiečių publiką.

Toks amerikiečių kaimynkos užsienio reikalų ministerio išsireiškimas nėra taip sau išsireiškimas. Jis atspindi viso vakarinio pasaulio nepasitenkinimą.

Jungtinės Valstijos praėjusiais metais pirkosi Kanadoje mažiau ant \$500,000,000.

Kinija užprotestavo Amerikai, kam jos orlaiviai lenda į Kinijos teritoriją.

Sausio 12 dieną kinų orlaiviai numušė Kinijos teritorijoje amerikiečių B-29. Bomberis buvo numuštas nakties metu. 11 orlaivinių, įskaitant kapitoną, buvo suimta nelaisvėn. Trys žuvę leisdamiesi parašutais.

Amerikiečiai teisinasi, kad bomberis buvęs nušautas Korėjoj.

Atsirado nemaža opozicija senate Charles E. Wilsonui, kurį Eisenhoweras nori padaryti apsigynimo sekretorium.

Wilsonas, kaip žinia, buvo General Motors prezidentas. Ir dabar jis turis General Motors šerų už 2,500,000 dolerių.

Atrodo, kad kitų kompanijų interesų saugotojai bijo, kad jis, Wilsonas, būdamas apsigynimo sekretorium, nepakištų daugiau užsakymų General Motors korporacijai.

Reikalaujama, kad jis parduotų šerūs. Ir atrodo, kad jis tą padarys. Juk labai lengva rasti kitus būdus pasipelnyti.

New Times (Nauji Laikai) žurnalas, leidžiamas Maskvoje, pavadino Izraelijos valdžios lyderius Anglo-Amerikos agentais. Tas jiems labai nepatiko. Jie rėkia, kad Tarybų Sąjunga organizuoja antisemitinę kampaniją. O čia dar suimtu gydytojų tarpe yra 6 žydai.

Bet zionistams ir aplamai žydų buržuazijai, kurios agentai briaunasi į biuraisias diversijas prieš socialistinių šalių lyderius, ne taip lengva.

Pav., Vengrijos premjeras Mátyas Rakosi, apsigynimo

ministeris Mihaly Farkas, saugumo ministeris Abor Peter ir švietimo ministeris Jozsef Revai yra žydų kilmės. Jų negalima kaltinti antisemitizmu, nors jų vadovaujamos valdžios autoritetai suėmė Vengrijos žydų bendruomenės prezidentą Lajo Stoecklerį.

Jungtinių Valstijų lakūnai pradeda matyti šiaurinėje Japonijoje šviesų gabalus, laktančius padangėmis. Gabalai raudonos, baltos ir žalios šviesos lakstą žaibo greitumu. Kartais tos šviesos sustojančios vietoje.

Kada lakūnai ima vyti jas, jos lekia į vakarus, linkui Tarybų Sąjungos, kaip pareiškė pulkininkas Blakeslee. Jis pats vijosi vieną tokią šviesą.

Amerikiečių aviacijos pareigūnai Japonijoje suka galvas, negalėdami išsiaiškinti, kas tos šviesos galėtų būti.

Jungtinių Valstijų teismas nuteisė dar 13 komunistų lyderių kalėjiman. Jie buvo teisėjų surasti kaltais sukalbyje mokinti nuverstį Amerikos valdžią.

Matote, koks gudrus apkaltinimas: sukalbiavo mokinti.

Džiūrė, tačiau, kamavosi 6 dienas iki ji prisivertė save pripažinti juos kaltais.

Garlaisis Miriella išplaukė iš Persijos įlankos su 5,000 tonų Irano aliejaus. Spėjama, kad jis plauks į Italiją.

Britai, tačiau, veikiausiai bandys pasigauti jį. Anglo-Iranian Oil kompanija dar vis savinasi Irano aliejų.

Suėmus laivą su aliejumi, byla užvedama teisme. Teismas vyksta toj šalyj, kurioj laivas suimamas, nežiūrint to, kuri šalis suima.

Francijoje, Bordeaux mieste, eina teismas 21 nacio, kurie kaltinami nužudžius 642 asmenis.

Naciai sušaudę aukas, apkloję šiaudais ir uždege. Tą visą žiaurbę vykdydami dainavę dainas, groję radio.

Tas įvyko karo metu Oradour kaime, Francijoje. Apie tai liūdyjo vienas iš išlikusių 7 gyventojų, Clement Broussadier.

Naciai varė žmones į seną tvartą, spardydami senenuosius, kad jie per lėtai eina. Tuo tarpu kažkur pasigirdusi eksplozija, po kurios naciai ir pradėję šaudyti iš kulksvaidžių.

Influenza ar koks tai gripas užklupo Jungtines Valstijas, Meksiką, Europą ir Toluosius Rytus.

Amerikiečių okupuotoj zonoj Vokietijoje, 14 vokiečių mirė nuo tos influencos.

Influenza pasiekė net po piežių.

Jungtinėse Valstijose mirė nuo influencos ir šalčių 346 asmenys tik per vieną savaitę.

Londoniečiai kenčia nuo užteršto oro. Britanijos sveikatos ministeris pranešė, kad šią žiemą Londone mirė 6,000 asmenų nuo užteršto oro.

Londone dažnai būna labai tirštos ūkanos, kurių metu ore būna labai daug suodžių, kaip ir kitų nešvarumų.

Britai skundžiasi, kad Burmoje prieš juos karenių eilėse kovojąs vienas britų karininkas.

Karas Burmoje, kaip ir kitose kolonijose, kaip atrodo, neina prie galo.

Sakoma, kad komunistai laimėję Guatamos rinkimuose.

Jie buvo sudarę bendrą frontą su keliomis kitomis partijomis.

Seime yra 26 likę iš pirmesnių rinkimų, kurių tarpe 22 komunistai ir jų šalininkai. Tokiu būdu, išviso bus 50 komunistų ir jų šalininkų ir 8 jų oponentai.

Amerikiečiai, kurie tenai turi savo biznio, labai susirūpinę.

Bulgarijoje teisme 10 teisiamųjų prisipažino šnipinėję amerikiečiams.

Todoras Christovas prisipažino, kad keliaudavo Turkijoje, kur gaudavęs amerikiečių nurodymus. Jis yra carinio režimo karininkas.

Sir Ivone Kirkpatrick, britų aukštasis komisijonierius Vokietijoje, kurs davė įsakymą suimti nacių lyderius, kurie, sakoma, planavę nuversti Adenauero valdžią. Suimti 7 nacių lyderiai.

Pastabos

Iš Paryžiaus pranešama, kad tenai tūlas amerikietis aukštas pareigūnas, paskelbė, jog Tarybų Sąjungos orlaivynas, atsitikime karo, vienu smūgiu galėtų "naukinti" Vakarų Europos orlaivyną.

Kodėl? Todėl, kad Vakarai dar permažai prisirengę karui, dar permažai gaminama karinių pabūklų, dar permažai kariuomenės, permažai dar pastangų, permažai išleidžiama karo prisirengimui.

Reiškia, reikia daugiau duoti ginklų Vakarų Europai, reikia jos vyriausybes dar labiau spausti ginkluotis.

Tačiau iš tarybinės spaudos tokių isteriškų šauksmų ir būkštavimų nematyti.

Tarybinė spauda visai nekelia isterijos, nors amerikoniai nemažai prigrąsino visomis atominėmis ir hidrogeninėmis bombomis.

Koks skirtumas! Čia, pas mus, isterija, rikšmas, o tenai intensyvus darbas kūryboje, statyboje.

Tarybų Sąjungoje, Kinijoje ir visose liaudies respublikose didžiausias susirūpinimas, kaip pakinkyti gamtą, kad ji geriau tarnautų žmogui, o čia, pas mus, kaip daugiau pagaminti naikinimo priemonių.

Pereitą sekmadienį Toronte įvyko visų slavų koncertas. (Toks koncertas jau vyksta šeštas iš eilės.

Tas koncertas buvo iš tikrųjų puikus meno festivalas.

Kad slavai turi galingų meninių jėgų, yra plačiai žinoma, ir ne apie tai aš čia noriu kalbėti.

Kas man ir visiems koncerte dalyvavusiems didžiausią išpuodį sudarė — tai jaunimas.

Jaunimas tame koncerte išė svarbiausią rolę.

Jie dainavo, jie šoko, jie orkestruose grojo; jie patys ir programą vedė.

Man atrodo, jog yra begalo smagu tėvams ir visiems, kada jų vaikai persiima savo tėvų keliamą menu ir kultūrą, ją vysto toliau.

Jie taipgi kalbėjo už taiką, už taiką ir draugystę visų tautų tarpe.

Gražiai išauklėtas ir gabus jaunimas!

Tačiau ne vien slavų tautų jaunimas gabus. Gabus yra ir mūsų, lietuvių, jaunimas, kada jis lavinasi, kada jis eina progreso keliu.

Mes irgi turime gražių jaunimo žygių pavyzdžių.

Jei pas mus nėra platesnio

George Washington, pirmas New Yorko miesto halėj. George Washington, pirmas Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas, sako kalbą po inauguracijos 1789 metais, New Yorko miesto halėj. Generalas Eisenhoweras yra jau 34-tas prezidentas, kuris buvo įvesdintas sausio 20 d.

Ką Kiti Rašo

"Le Monde" Ispėja

Paryžiaus "Le Monde" ("Pasaulis") yra konservatyvus laikraštis, kuris stovi arti Francijos užsienio reikalų ministerijos. Tokiu būdu jis yra kaip ir pusiau oficialus valdžios organas. Ir štai ką tas laikraštis rašo vedamajame straipsnyje apie McCarrano įstatymą:

"Raganų gaudymas Amerikoje priima nerimą keliančias proporcijas. Dabar užsieniečiai jūreiviai turi pasiduoti ant savo laivų, tai yra, jų pačių teritorijoje, juokingam tyrinėjimui... Stebimės, ką amerikiečiai jūreiviai sakyti, jeigu jie turėtų pasiduoti Francijos pareigūnų tyrinėjimui Cherbourge arba Le Havre. Amerikos nusitarimai išplaukia iš anti-komunistinės kovos formos, kuri ne tiksliai įžaidžia demokratinis principus, bet kuri ir tai nėra efektinga: tas aiškiai pasirodė po Francijos okupacijos, kuomet sutriuškinta Komunistų Partija atgimė

ir pastovaus jaunimo organizuoto veikimo, tai gal todėl, kad pas mus stokoja intensyvaus darbo ir pasiryžimo. O iš dalies, žinoma, gal ir pačių tėvų per mažai rūpestingumo parodyti savo vaikams, ką kitų tautų jaunimas yra atsiekęs mene ir kultūroje, bei prie to juos paaikštinti.

Z. J.

stipresnė negu bet kada praityje."

Iš to, ką citavome, du dalykai verti pabrėžti: Pirmiausia, kas dažnai pamirštama, tai faktas, jog užsieniečiai jūreiviai tyrinėjami jų pačių teritorijoje. Tiesa, kuomet laivas stovi Amerikos uoste, JAV vandenys, jis randasi Amerikos teritorijoje. Bet atvirose jūrose britų "Queen Mary" yra Britanijos teritorija, Francūzijos "Liberte" Francūzijos teritorija ir taip toliau. O Amerikos imigracijos inspektoriai dabar keliauja su tais laivais ir tyrinėja jūreivius vandenyno viduryje, reiškia, anų kraštų teritorijoje!

Kitas pažymėtinas dalykas yra "Le Monde" išpėjimas apie anti-komunistinės kovos būdus. Tas laikraštis nurodo, kad užgniauzimas ir persekiojimas niekad nenuveikė naujos socialės idėjos. Francūzijos okupacijos metu Komunistų Partija buvo žiauriausiai persekiojama ir terorizuojama, bet, kaip sako "Le Monde", ji atgimė stipresnė ir didesnė negu bet kuomet praityje. Kitais žodžiais, Francijos konservatoriai išpėja savo bendraminčius Amerikoje: tokiomis priemonėmis jūs komunizmo nenugalėsite. — Vilnis.

Gydytojai - Nuodytojai

Tai, kas šiomis dienomis Tarybų Sąjungoje buvo surasta ir paskelbta, žiauriai sukrečia kiekvieną padorų

žmogų, nežiūrint, kur jis begyventų.

Gydytojų tarpe susidarė šaika, papirkta ir įkvėpta kitų valstybių, kurios tikslas buvo: nuodyti, marinti aukštusios tarybinės vyriausybės ir kariuomenės pareigūnus!..

Suimti devyni vadinamieji gydytojai prisipažino, kad jie, "bėgydami", tyčia, apgalvotai numarino Sėerbiakovą ir Ždanovą, ir turėjo savo sąrašė "nugydyti" dar visą eilę tarybinės armijos vadovų, — jų tarpe maršalą Vasilevskį, krašto gynybos ministrą.

Šito pekliško dalyko, šito niekšiško sąmokslų baisumą skaitytojas lengviau supras, jei mes jam jį "suprastinsime".

Kaip atrodytų, jei kitų valstybių šnipų papirkti, tūli amerikiniai gydytojai susiorganizuotų į slaptą šaiką ir nusitartų nuodyti mūsų krašto kariuomenės pareigūnus — aukštusios karininkus, generolus?

Kaip atrodytų, jei toji šaika nusitartų nuodyti, marinti, sakysime, mūsų krašto kabineto narius?

Kaip atrodytų, jei svetimų valstybių papirkti įsakyti, tūli amerikiniai gydytojai susiorganizuotų į "mazgą" ir nusitartų žudyti kiekvieną žymesnį amerikietį, kuris pakliūtų į jų rankas, kuris, sunegalavęs, ateis pas juos prašyti jį gydyti?

Tokia gydytojų šaika, svetimų valstybių papirkta ir "inspiruota", dabar tapo atidengta Tarybų Sąjungoje!

Tuomet, kai Ždanovas mirė, atsimenate, mūsų krašto komercinė spauda skelbė, kad jis esąs nenuodytas.

Met tuo netikėjome, bet, pasirodo, jog toji spauda žinojo, ką rašė.

Galimas daiktas, jog visa tai privertė tarybinę vyriausybę pasiknisti į dalykus giliau, patyrinėti ir sužinoti.

Na, ir šiandien jau žinoma!

Tarp devynių gydytojų, suokalbinkų, nuodytojų šeši yra žydų kilmės zionistai medicinos daktarai.

Komercinė spauda, radijas ir įvairūs individualai, kuriems rūpi kaip nors Tarybų Sąjungą pažeminti, šiuo faktų pasinaudodami, skelbia: tarybinė vyriausybė, girdi, nekaltai suėmė šiuos gydytojus, tik dėl to, kad jie yra žydai; Tarybų Sąjungoje siautėja anti-semitizmas.

Nieko toliau nuo tiesos!

Tokio dalyko, kaip anti-semitizmas, nei Tarybų Sąjungoje, nei liaudies demokratinių respublikose nebuvo, nėra ir negali būti. — R. Mizara.

Vincenzina Vanzette; Sultzbergeris

Bartolomeo Vanzetti. sesuo gyvena Italijoje. Iš to tolimo krašto ji parašė laišką prezidentui Trumanui.

ŠYPSENOS

Su Mielu Noru

Susitiko ant siauro tilto du motoristai ir negali prasielenkti.

"Aš idijotui kelio niekad neduodu", sušuko vienas.

"Aš visuomet pasitraukiu iš idijoto kelio", tarė kitas ir užleido jam kelią.

Bereikalingos Išlaidos

Žmona pradėjo barti vyrą dėl eikvojimo pinigų bereikalingai.

"Aš nematau, kur aš būčiau išleidęs bereikalingai", teisinosi jis.

"O kaip su tuo gaisro gesintuvu? Jau keli metai, kaip pirkai, o nei sykio mes nenaudojome".

Jos broj Bartolomeo ir jo draugą Nicola Sacco 1927 metais nužudė Massachusetts reaktinė klika. Sacco ir Vanzette yra kankiniai netik darbininkų akimis žiūrėję. Už jų gyvastis išgelbėjimą kovojo ir padoresni liberalai, inteligentai.

Vincenzina Vanzetti pergyveno baisias kančias, kai jos brolis ir brolio draugas turėjo žūti elektros kėdėje, nors jų sąžinė buvo gryna, kaip aušra.

Mažai ji teprašo iš prez. Trumano. Ji laukia iš jo teisingumo akto, prašydama nežudyti Rosenbergus.

Nuo Alberto Einsteino ir Haroldo Urey iki Bartolomeo Vanzetti sesutės mes matome nesuskaitomą žmonių procesiją, šioj šaly ir svetur, bylojančių už elementarj teisingumą. Toj procesijoje vien tik protestonų kunigų yra arti du tūkstančiai. Visi balsai susilieja į vieną šauksmą: Rosenbergai neturi žūti.

Ką pasakys oficialės Amerikos spoksmanas prezidentas Trumanas? (Dabar Eisenhoweris. — Red.)

Arthuras Sultzbergeris, New Yorko "Times'o" leidejas, yra kaip ir popiežius Amerikos buržuazinių žurnalistų. Su tuo, ką jis sako, skaitosi net pulkininkas McCormick.

Net Sultzbergeris, kiaurai konservatyvus savo pažiūrose, mato daug blogo dabartinėje antikomunistinėje isterijoje. Jis atsisako eiti McCarrany ir McCarrano pėdomis. Jis sako nepraktikuos inkvizicijos ir savo laikraščio personale, nors ten ir būtų keli komunistai.

Profasistinė reakcija per daug jau nusinuogino, jei net Sultzbergeris įsidrąsino pamatyti bent žiupsnį šviesos.

Bet jis vis tik nedrįso tarti žodį už Rosenbergus. Neleidžia milionieriška atmosfera. — L. Pruseika.

Iljos Erenburgo Kalba Taikos Kongrese Vienoje

Didelės upės prasideda nepastebimai, kaip maži upokšniai; jos ištvinsta, plečiasi, į jas skuba šimtai kitų upių ir upelių; ir didžiosios upės perkerta žemynus, sujungia šalis, keičia milijonų žmonių gyvenimą. Judėjimas už taiką prasidėjo pasipiktinusių širdžių gilumoje, jis sparčiai išaugo, perkirto mūsų amžių, susiejo tautas. Tokio judėjimo dar nežinojo istorija. Aukštąją ašmenblęją, kuriai aš turiu garbę kalbėti, sudaro ne tos ar kitos idėjos šalininkai, ne vyriausybės, eilėje šalių veidmainiškos ir atsiktinės. Ne, tai Tautų kongresas, tautų, kurios gyvena skirtingą gyvenimą, yra įkvėptos skirtingų idealų, bet kurios visos trokšta užkirsti kelią karui.

Mes girdėjome čia gilią ir karštą kalbą, pasakytą atstovų tų sluoksnių, kurie dar neseniai mūsų vengė. Ir aš tarybinės delegacijos vardu noriu nuoširdžiai pasveikinti šiuos atstovus. Mes žinome, kad pasaulyje yra daug mūsų bičiulių ir vienuolių. Mes žinome taip pat, kad pasaulyje yra daug žmonių, kurie žengia kitais keliais, ieško kitų gairių. Mes esame laimingi, galėdami susitikti čia ne tik su vienminčiais ir bičiuliais, bet ir su kitų partijų, kitų srovių, kitų pasaulių atstovais. Mes nesirengiame įtikinti juos, kad mes teisūs, nuginčyti jų filosofines ir politines koncepcijas. Mes norime susitarti su jais dėl to, kaip įvairiems žmonėms ir įvairioms tautoms taikiai gyventi vienoje žemėje, kaip išgelbėti visus miestus, visus vaikus, visas svajones nuo napalmo, nuo atominių arba vandenilinių bombų, nuo pelėnų, ašarų, kraujo.

Aš noriu pasakyti, kaip rašytojas, kuris privalo įsiklausyti į duslų žmogaus širdies plakimą, kaip žmogus, pergyvenęs du pasaulinius karus, matęs pernelyg daug vargo ir griuvėsių; reikia padaryti visa, ką mes galime, daugiau, negu mes galime, bet tik išgelbėti taiką!

Neseniai aš perskaičiau Amerikos senatoriaus Stailso Bridžeso pareiškimą. Jis sakė: "Karas Korėjoje nėra tik karas Korėjoje, tai — pasaulinis karas; mūsų Korėjoje tėra tik juntamiausias jo pasireiškimas. Trečiasis pasaulinis karas — ne ateities reikalas. Jis jau yra prasidėjęs. Jis prasidėjo net dar prieš pasibaigiant antram pasauliniam karui. Trečiasis pasaulinis karas yra ilgiausiai trunkantis iš visų karų. Mes esame karo būvyje ir tur būt, būsime karo būvyje

daug metų. Prezidentas, kurį mes išrinkome, bus karo meto prezidentas. Mūsų ekonomika pasiliks karine ekonomika... Kiek maži žinoma, nė vienas autoritetingas republikonas ar demokratas, generolas ar admiralas neturi jokio plano šiam karui nutraukti. Mes negalime nutraukti šio karo kitomis sąlygomis, kaip pasauline pergale". Senatorius Stailsas Bridžesas priduria: "Kiek man žinoma, to paties požiūrio į karą yra generolai Eishoweris, Bredli, Makarturas, o taip pat atsakingiausiasieji politiniai lyderiai".

Aš nežinau, kiek senatorius Stailsas Bridžesas nusimano apie istoriją ir kokį karą jis pranašauja žmonijai: septynmetį, trisdešimtmetį ar šimtametį; vienas dalykas yra neginčijamas — jeigu jis yra teisingas ir nė vienas autoritetingas republikonas ar demokratas, generolas ar admiralas neturi jokio plano karui nutraukti, tai šie ponai turi daugybę planų karui prailginti ir išplėsti.

Senais laikais karai būdavo pateisinami nacionaliniais interesais, valstybės suverenumu, jos garbei padaryta žala; net plėšikiški antpuoliai būdavo lydimi žodžiais apie nacijų orumą. Dabar mes matome kitką: tautos kviečiamos būti pasirengusiomis karui ne vardan nacionalinių interesų, o priešingai nacionaliniams interesams. Jeigu pirmiau žmonėms būdavo įteigiama, kad savo valstybės nepriklausomybei apginti jiems teks paaukoti savo gyvybę, tai dabar jiems sakoma, jog jie privalo prarasti savo valstybės nepriklausomybę tik tam, kad paskui paaukotų savo gyvybę. Tai yra panašu į kliejimą. Tačiau tai yra programa tų asmenų, apie kuriuos kalba senatorius Stailsas Bridžesas.

Valdovai tos šalies, kuri pradėjo savo egzistavimą nuo nepriklausomybės deklaracijos, dabar stoja prieš kitų šalių nepriklausomybę, įtikinėdami, kad "suverenumo sąvoka yra pasenusi ir neatitinka laiko reikalavimų".

Vargu ar galima įtarti tarybinius žmones šovinizmu: mūsų valstybėje gyvena įvairių tautybių žmonės, mes auklėjame vaikus pagarbos visoms tautoms dvasia, mūsų visuomenės filosofija ir politika yra nenutraukiamai susijusios su internacionalinio solidarumo sąvoka. Mes aplamai nesame linkę į fetišizmą ir, konkrečiai, nesirengiame nacionalinio suverenumo idėjos paversti tam tikra

dogma. Varšuvos taikos šalininkų kongrese, kai buvo svarstomas apsiginklavimo sumažinimo klausimas, mūsų draugas Fadijevas tarybinės delegacijos vardu pateikė pasiūlymą įkurti veiksmingos tarptautinės kontrolės organą. Suprantama, tokia kontrolė iš dalies kėsina į nacionalinio suverenumo absoliutumą. Tačiau viena valstybė gali atsakyti nuo dalelės savo nepriklausomybės visų valstybių saugumo dėlei, taikos triumfo dėlei. Tuo tarpu Jungtinių Valstijų valdovų skelbiamas atsakymas nuo nacionalinio suverenumo reiškia kai ką kita: visoms valstybėms siūloma atsakyti nuo savo nepriklausomybės vienos valstybės sustiprėjimo dėlei, karo jėgų triumfo dėlei.

Aš nekalbu apie Azijos ir Afrikos tautų kovą už nepriklausomybę. Didžiosios nacijos, seniausiųjų kultūrų nešėjai, kurioms vardan tarybinės pažangos buvo atimta teisė į pažangą, dabar pabudo. Kinijos — vieno žmonių civilizacijos lopšiu — pavvyzdys įkvepia ne tik jos kaimynus, jis pakelia tolimąjį Tunisą. Kovojuos už savo nepriklausomybę, Azijos ir Afrikos tautos tuo pačiu kovoja už visų tautų brolybę, už taiką. Aš noriu sustoti ties padėtimi tų valstybių, kurių daugelis, turėdamos kolonijas, dabar velka kolonizatorių jungą; aš noriu sustoti ties likimu tų valstybių, kurių suverenumas yra visų pripažintas, tačiau toli gražu ne visų yra gerbiamas.

Mane gali paklausti, kodėl tarybinis delegatas kalba apie tai, kas visų pirma liečia Vakarų Europos ir Lotynų Amerikos šalis. Yra eilė priežasčių, kurios verčia mane pasisakyti šiuo klausimu. Atimdami nepriklausomybę Vakarų Europos ir Lotynų Amerikos valstybėms, Vasingtono valdovai nuolat musuoja tarybinės agresijos baubu. Jie sako, kad jeigu angliai turi gyventi vargingiau ir elgtis kukliau, jeigu prancūzai ir italai turi paversti savo senuosius miestus, kurie yra brangūs visai žmonijai, svetimšalių armijų bazėmis, jeigu mažutė darbsčioji Danija turi tapti a e r o d romu "skraidančiosioms tvirtovėms", jeigu Lotynų Amerikos respublikos turi uoliai pristatinti savo Šiaurės kaimynui ne tik žaliavą, bet ir patrankų mėsą, tai tai yra todėl, kad mes, Volgos - Dono kanalo statytojai, miškų augintojai, sodinantieji milžinišką žalią sieną prieš sausrvėjus, žmonės, apgynusieji Stalingradą ir atstaciusieji Stalingradą, tariamai kėsina mėsą į Prancūzijos vynuogynus, į Romos senovės paminklus, į tai, kas liko iš Anglijos laisvės ir išdidumo, net į Brazilijos kavą ir į Čilės salietrą. Kaip gi

Piere Du Pont ir Irene Du Pont, E. I. du Pont du Demours galvos, kurie kaltinami kontrolėj General Motors, U. S. Rubber ir kitų korporacijų. Neatrodė, tačiau, kad jiems būtų koks pavojus,

nors antitrustiniais įstatymais remiantis jie gali būti apkaltinti ir nubauti, kaip monopolistai, prekių kainų nustatytojai ir prekybos trukdytojai. Ne taip lengva juos kliudyti.

Laiškas iš Šteitų

Rašo Dėdė Vincas

Aname laiške aš jums, broliai kanadiečiai, daviau lekciją, kaip mes, šteitiečiai, prasiibrauname pro įstatymų užtvaras į laisvo pasaulio rinką, užginto verslo klausime. Šiuom kartu pakalbėsiu apie kitas mūsų įstatymų kvailystes.

Įstatymais mes patys sau užginame gembleriauti, kyšius imti, o griežčiausiai užginame, tai revolveriu į krūtinę turtingam atrėmus pareikalauti jo pinigų. Kur ne kur tokius įstatymus galima toleruoti, bet tik jau ne Šteituose, kur biznis jokio užtvaro nepripažįsta.

Ir į kagi čia panašu? Jei

man, tarybiniam delegatui, nepamėginti atskleisti piktą žaidimą žmonių, kurie, paniekindami ir pažemindami ištisas tautas, įtikinėja, jog visu tuo, kas vyksta, yra kalti rusai? Yra dar priežastis, kuri verčia mane paliesiti Vakarų Europos valstybių nacionalinės nepriklausomybės klausimą: mes, rusų kultūros nešėjai, kultūros, kuriu senų laikų yra glaudžiai susijusi su kitų Europos šalių kultūra, negalime be skausmo, be pasipiktinimo matyti didžiųjų ir šlovingųjų mūsų žemyno nacijų nuskurdimą, pažeminimą. Žmonės, kurie kėsina į Italijos, Prancūzijos, Belgijos, Danijos, Norvegijos, Lotynų Amerikos respublikų nacionalinį suverenumą, mėgina nukentėjusius p a v a i z duoti bendrininkais. Jie ne tik kliudo kultūriniais ir ekonominiams ryšiams, jie apjuodina gerąjį tautų vardą. Tam reikia padaryti galą. Ir aš noriu garsiai pasakyti, kad niekad, niekad mes, tarybiniai žmonės, nepastatysime lygybės ženklų tarp nusikaltėlių ir jų aukų!

(Bus daugiau)

žmogui, turinčiam pinigų daugiau negu razumo, niekas neužgina tuos pinigus pragergt, paskolint, ar dovanai kam nors atiduot, tai koks kvailys jam gali užginti savo pinigų prakazytuot, ant lioterijos, arklukų ar kitokį giliuką bandant, prabirby?

Arba vėl: Jeigu valdininkui už tam tikrą patarnavimą, teisėjui už išteisinimą bei kitokiems aukštiesiems valdininkams ar tvarkdariams kas nors kyšeli kyšelj už kokį nors patarnavimą, tai koks čia gali būti prasižen-gimas, kaip kyšelio davėjo taip ir jo ėmėjo? Kyšio davėjas tik pademonstruoja savo džentelmoniškumą, lygiai taip legališkai, kaip įėjęs į restoraną už patiekalą užsimoka 25 centus, o veiterkai po diše pavožia 50 centų už patarnavimą.

Tiesa. Gengsterius, aldo-perius ir kitokius nevidonus mūsų tvarkdariai "gaudo" visu įgūdimu, teisėjai baudžia juos "be" pasigailėjimo. Bet dirstelkime per rakto skylutę į naktinių klubų vidų, kur tik su tam tikrom kortelėm, tik pati ištikimiausia didmiesčių smetona susirenka, pamatysime medalio ir antrąją pusę. Čia teisėjai ir teisiameji, gaudytojai ir gaudomieji — ūžia kaip bitės prieš spiečių, mušdami taurėmis už vieni antrų sveikatą. Vieni, gaudytojai su gaudomaisiais, pliekia iš pinigų kortomis, antri kauliukais, o tretis suka politiškąjį ratą, į kurią aukštą vietą tu pačių plunksnų paukštelį įkišus?!

Pupsi šampano buteliai, laistosi alus ir degtinė; pusuogės mergos zulinasi su cigalais bei cigaretais ir niekas nežiūri įstatymam į dantis.

Tad ir jūs, broliai kanadiečiai, nors ir pučiatės prieš

Gamtos Per

Europos tijos šalys ja, Lenkija, garija, Vei — vykdo kios kūryb mos stam monės, sta tai. Šalys buvo atsilil agrarinės, sios pramo zuoto žemė Išsivada didžiuliu e do statyti nius, kurie dies demol gamtos sal tai pakelti jėgas. Visi rotechnini ba, prade drėkinimo

Daug je liaudies d Nuo seniai rijos žemė dens stoku valstiečių per pasta sausra 19- sus pasėliu dindavo lau Bet buvusi — kapitali — nesimė ti su saus Bulgarijoj nos drėkir tuo negali garų tauta kimą į sav Bulgarij laudies ūl ne yra nun tų pabaig tūkstančių Du treč vandens ti nimo siste vykdyta. Padunojės mos: J. V j rytus n Nikopol-B vo ir Niko dopės kal baigta į stambių v Vasylio K dens taip talpyklos dij hidro j Kolarova: byrstelė, nei didelį kiekį ir tūkstanči jos žemū 1952 m žemupyje ploautoti kuri apr tūkstanči Dunojaus ma staty talpykla Bulgarijo mus, nei rėdamas didumo, kios aukš

Liaudies Dem. Šalyse

Gamtos Pertvarkymas

Europos liaudies demokratijos šalys — Čekoslovakija, Lenkija, Rumunija, Bulgarija, Vengrija ir Albanija — vykdo grandiozinius tautos kūrybos darbus. Kuriamos stambios pramonės įmonės, statomi nauji miestai. Šalys, kurios pirmiau buvo atsilikusios, daugiausia agrarinės, virsta išsivysčiusios pramonės ir mechanizuoto žemės ūkio šalimis.

Išsivadavusios tautos su didžiuliu entuziazmu pradėjo statyti stambius įrenginius, kurie turi pakeisti liaudies demokratiškas valstybių gamtos sąlygas ir nepaprastai pakelti šalių gamybinę jėgą. Visur išsiplėtoja hidrotechninių įrengimų statyba, pradeda veikti naujos drėkinimo sistemos.

Daug jau pasiekta eilėje liaudies demokratijos šalių. Nuo seniai derlingos Bulgarijos žemės kentėjo dėl vandens stokos. Sausra buvo valstiečių ūkių rykštė. Vien per pastaruosius 50 metų sausra 19 kartų sudėgino visus pasėlius, visiškai nuskurdindavo laukų darbo žmones. Bet buvusieji šalies valdovai — kapitalistai ir dvarininkai — nesiemė jokių žygių kovoti su sausra. Buržuazinėje Bulgarijoje nebuvo nei vienos drėkinimo sistemos. Su tuo negalėjo taikstyti bulgarų tauta, paėmusi šalies likimą į savo rankas.

Bulgarijos penkmetiniame liaudies ūkio išvystymo plane yra numatyta iki 1953 metų pabaigos apdrėkinti 360 tūkstančių hektarų žemės. Du trečdaliai programos vandens talpykloms ir drėkinimo sistemoms statyti jau įvykdyta. Pradėjo veikti dvi Padunojės drėkinimo sistemos: J. V. Stalino vardo — į rytus nuo Rusės miesto ir Nikol-Belensko — Svištovo ir Nikopolio okolijose. Rodopės kalnų rajone jau užbaigta pirmoji iš statomų stambių vandens talpyklų — Vasylio Kolarovo vardo vandens talpykla. Šios vandens talpyklos sudaro naują grandį hidro įrenginių "Vasylius Kolarovas" — "Batark-Dežyrštica", kurie teiks pramonėi didelį elektros energijos kiekį ir apdrėkins apie 40 tūkstančių hektarų Frankijos žemumoje.

1952 metais Iskyro upės žemupyje buvo perduota eksploatuoti drėkinimo sistema, kuri aprūpina vandeniu 10 tūkstančių hektarų žemės Dunojaus lygumoje. Baigiamas statyti didelė vandens talpykla "Rosica" šiaurės Bulgarijoje. Ši vandens tal-

mus, nei anas varliūktis, norėdamas dasipūsti iki jaučio didumo, bet ne jums iki to kio aukštumos dasivaryti!

pykla įgalins veikti trijų elektrinių turbinas ir teiks vandens 38 tūkstančiams hektarų derlingos žemės.

Per artimiausius dvejus metus bus pastatytos stambiausios vandens talpyklos šalyje: J. V. Stalino vardo — prie Iskyro upės, netoli Sofijos, ir Georgijo Dimitrovo vardo — prie Tunžos upės, Rožių slėnyje. Vien Stalino vardo vandens talpykla apdrėkins 65 tūkstančius hektarų žemės. Stambi vandens talpykla prie Topolnicos upės apdrėkins daugiau kaip 40 tūkstančių hektarų žemės Rytų Frankijoje.

Drėkinimo sistemų dėka sausringoji Dobrudža virsta žydinčiu sodu ir jau duoda neregėtus čia derlius. 1951 metais Dobrudžoje vidutiniškai iš kiekvieno dekaro (1 dekaras — 0,1 hektaro) buvo gauta po 190 kilogramų kviečių. (Amerikietiškas buselis — 27,2 klg. kviečių.)

Toks derlius Bulgarijoje senojo režimo laikais nebūdavo surenkamas net pačiais derlingiausiais metais.

Plačiu mastu šalyje taip pat vykdomi darbai laukų apsaugos miškų juostoms sukurti. Dobrudžoje bendras miško juostų ilgis sudaro penkis šimtus kilometrų. Liaudies vyriausybė priėmė nutarimą per 12 metų įvesti miškus vieno milijono hektarų plote.

Dideli gamtos pertvarkymo darbai vykdomi liaudinėje Rumunijoje. Antai, Rytų Karpatuose, Bistricos aukštyje, Bikazo tarpeklyje, statomas vienas stambiausių respublikos statybos objektų — V. I. Lenino vardo hidroelektrinė centrinė, kurios pajėgumas bus 210 tūkstančių kilovatų. 400 metrų ilgio ir 120 metrų aukščio užtvanka pertvers srauniosios Bistricos kelią. Kalnuose atsiras dirbtinis ežeras, kuris nutis 45 kilometrus išilgai tarpeklio. Sukūrus vandens talpyklą, taps galima apdrėkinti maždaug 300 tūkstančių sausringų žemių. Įvykdžius šią grandiozinę statybą, pasikeis ištiso Rumunijos krašto gyvenimas, toliau kils darbo žmonių gyvenimo lygis.

Sausra dažnai ištinka rumuniškosios Dobrudžos žemes. Per šias žemes praeina 70 kilometrų ilgio Dunojaus-Juodosios jūros kanalo trasa. Liaudis šį grandiozinį įrenginį pavadino "Gyvenimo magistrale". Kanalas beveik septyneriopai sutrumpina s-

laivų kelią į jūrą. Liaudinė statyba pakeis sausringosios Dobrudžos išvaizdą ir sudarys nepaprastai didelius galimumus vystyti čia žemės ūkį. Jau visu smarkumu nusausinamos pelkės ir ežerai, apdrėkinami sausringi rajonai. Po kelerių metų Dobru-

dža virs derlingu kraštu. Tūkstančiuose hektarų žemės, kuri pirmiau nebuvo tinkama žemės ūkiui, dabar jau auginamos kultūros, duodančios gausų derlių.

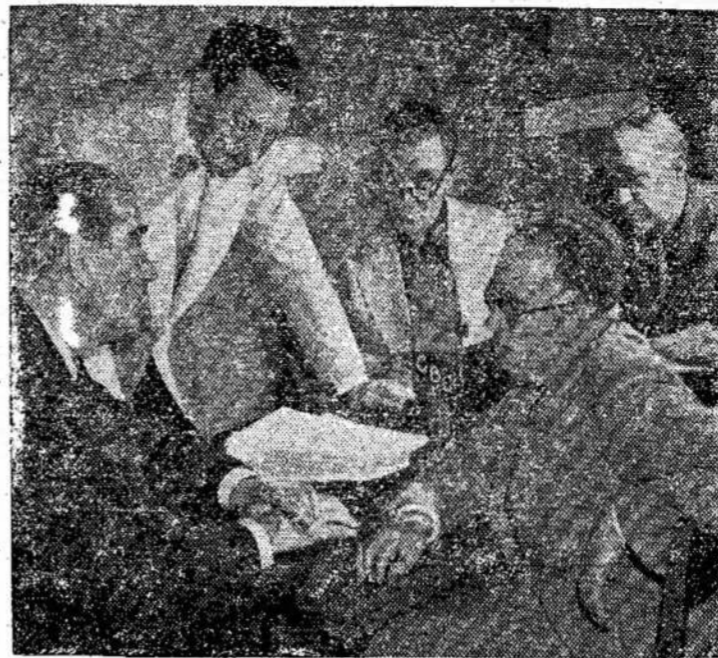
Alfeldo stepė — svarbiausias Vengrijos aruodas. Bet neretai čia karštą vasarą viskas išdžiūdavo. Ankstesniais laikais nieko nebuvo daroma stepėi apdrėkinti. O dabar? Dabar Dunojaus ir Tisos vandenys jau srūva į Alfeldo stepę. Įrengtos drėkinimo sistemos. Prie Tisos upės statoma stambi sidroelektrinė ir vandens talpykla. Pro šios elektrinės šliuzus kas minutė praeis 60 kubinių metrų vandens iš Tisos į statomą svarbiausiąjį Užtiso kanalą, kurio vandenys apdrėkins daugiau kaip 100 tūkstančių hektarų sausringų stepių žemės. Drėkinimo sistemos statomos ir kituose Vengrijos rajonuose. Sukuriamos naujos miškų juostos, kurios apsaugo Vengrijos laukus nuo sausrėjų. Artimiausiais metais bus pasodinta milijonai medžių. Miškų teritorija beveik dvigubai padidės.

Visur laisvosios tautos pertvarko gamtą pasaulio laibui. Albanijoje pagal penkmečio planą 1951-1955 metams numatyta apdrėkinti šešis kartus didesnę žemės plotą, negu per ankstesnius penkerius metus. 1952 metais buvo baigtas tiesti Pekino - Kavajos kanalas, kuris apdrėkins 6-7 tūkstančius hektarų žemės. Statomi kanalai, vandens talpyklos.

Hidrotechniniai įrenginiai ir drėkinimo sistemos statomos Lenkijoje ir Čekoslovakijoje. Liaudinėje Lenkijoje iš gamtos atkariautas derlingasis Gdansk-Zulavų rajonas, kurį vokiškieji grobikai traukdami buvo užtvindę. Numatyta artimiausiu laiku pradėti didelius hidrotechninius darbus prie Vislos, kurių išdavoje Visla nuo Silezijos iki Baltijos jūros — 1,000 kilometrų atstume — taps laivuojama upe.

Prie Vislos bus pastatyta apie 1 milijono kilovatų pajėgumo hidroelektrinė. Vislos vandenimis numatoma apdrėkinti 100-150 tūkstančių hektarų žemės. Šiam tikslui bus sukurta keletas stambių vandens talpyklų. Lenkijoje ketinama taip pat nutiesti Silezijos kanalą, kuris sujungs Vislą su Oderio aukštupiu. Tuo būdu bus sukurta tinklas šiuolaikinių vandens kelių, kurių pagrindinis maždaug 1,670 kilometrų ilgio žiedas apims svarbiausius šalies rajonus. Kartu bus sukurta plati drėkinimo sistema.

Kovodamos dėl gamtos pajungimo, liaudies demokratijos šalys plačiai panaudoja Tarybų Sąjungos patyrimą, jos pagalbą statant hidrotechninius įrengimus ir drėkinimo sistemas. Tarybų Sąjunga tiekia šioms šalims įvairių reikalingų įrengimų,

Jūs veikiausiai dažnai klausotės "Quiz" programų ketvirtadieniais. Čia matote tos programos dalyvius: J. B. McGeachy, Jim Kent (produ-

Ralph Allen ir Morley Callaghan. Klausytojai gali pasiūlyti klausimus, kurie, jei įdomūs, būna statomi eksperimentams, kad jie duotų atsakymus.

Sutikdami Naujus Metus, Parėmė Liaudies Balsą

BELLSHILL, Scotland. — Lietuvių Darbininkų Draugija sutikimui Naujų Metų suaruosė šeimynišką parengimą, vakarienę, savo nariams už dyką.

Mūsų Draugijos pirmininkas J. Naujalis laike vakarieniės kalbėdamas prisiminė Liaudies Balso sunkią padėtį ir paprašė paremti laikraštį. Man ant greitųjų perėjus per publiką duosnūs rėmėjai sudėjo 5 svarus ir 5 šilingus aukų. Vėliau įvykęs traukimas tam tikslui davė 1 svarą, 19 šilingų ir 9 penus. Pora skaitytojų atsinaujino prenumeratas.

Į pirmininko atsišaukimą

padeda joms sudaryti techninius projektus ir vykdyti tyrimų darbus.

Taikus, kūrybinis darbas viešpatauja liaudies demokratijos šalyse. Entuziastiškai darbuojasi išvaduotosios tautos, vykdydamos gamtos pertvarkymo planus, kurie yra skirti dar labiau pakelti darbo žmonių gyvenimo lygį, užtikrinti taiką ir tautų laimę.

atsiliepdami Liaudies Balsui paaukojo sekančiais: J. Barkauskas 13 šilingų ir 6 penas; P. Malakauskas, J. M. Klastaitis ir A. Bauraitis po 10 šilingų; J. Tunyla 7 šilingus 6 penas; Y. Kupčevičius 7 šilingus; K. Papilaukas, J. Naujalis, A. Bauraitienė ir M. Vidrinskienė po 5 šilingus; A. Geležianus 4 šilingus; J. Verbickas, K. Pridorkas, O. Dubickienė ir O. Pridotkienė po 2 šilingus ir 6 penas; J. Jakubauskas, J. Paplauskas, M. Banavičius, A. Sakalauskas, A. Vossylis ir J. Griška po 2 šilingų; M. Senkaitienė 1 šilingą.

Tenka pripažinti, kad traukimas buvo prastokai sutvarkytas ir stokavo organizuotumo. Traukimui naudotų dovanų vertė buvo žymiai didesnė, negu už jas gauta. Draugai aukodami dovanas parodė daug daugiau nuoširdumo, negu komitetas, kuris rūpinosi pravedimu traukimo.

Visiems draugams ir draugėms už suteiktas dovanas dėl Liaudies Balso paramos, širdingai dėkoju.

J. M. Klastaitis

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti
 Namus, Apartamentus, Hotelius ar kitokius Biznius,
 mes mielai suteiksime sąžiningą patarimą
 Pardavimui turime didelį pasirinkimą
 Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS
 (Lietuvis)
 Atstovauju
A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE
 855 College St. Tel. LO. 7152
 Nėmų Adresas
 213 KEELE ST. Tel. LY. 8707

Montrealo žinios

Sveikatingumas Pagerėjęs

Miesto sveikatos departamento direktorius, Dr. Adé-lard Groulx, raportavo, kad Montrealo mieste 1952 metais sveikatingumas pagerėjęs ir mirtingumas sumažėjęs, ypač nuo tuberkuliozo ligos. Jis sako, kad iš 1,000 žmonių mirė 9.5, palyginus su 9.7 1951 ir 1950 metais, o 11.0 1943 m. Tuberkuliozas pasiekęs žemiausį laipsnį iki šiai dienai, būtent, 23.4 mirė iš 100,000 žmonių, palyginus su 35.4 1951 m. ir 79.2 dešimtą metų atgal.

Tačiau, iš antros pusės, jis sako, širdies liga ir vėžys padidėjo. Nuo pirmos ligos mirtingumas pasiekė 361.4, o antros 159.7 iš 100,000 žmonių 1952 metais, palyginus su 355.6 ir 159.1 1950 ir 1951 metais. Šiuo momentu, sako jis, širdies liga ir vėžys yra didžiausios mirtingumo priežastys.

Nežiūrint padidėjusio skaičiaus užkrečiamų ligų, jis teigia, kad mirtingumas sumažėjęs. Būtent, mirė tik 3 iš 100,000 žmonių. Iš viso nuo užkrečiamų ligų mirė 22 žmonės, palyginus su 26 pirmesniais dviem metais. Tokių ligų raportuota 16,496,

palyginus su 12,668 1951 m. Gimimai 1952 m. sumažėję ant 40. Gimė 24,700, palyginus su 24,740 1951 m. Vedybos irgi sumažėjusios. 1952 m. vedė 11,100 porų, palyginus su 11,142 1951 m. Jis taip pat pastebėjo, kad vačiuojantis federalio statistikų biūro duomenimis nuo 1941 m. iki 1951 m., Montrealo gyventojų skaičius padidėjęs 13 nuosimčių.

Šeima Žuvo Begelbstint Palta

Pereito sekmadienio rytą rytinėje miesto dalyje, ant Ontario gatvės, kilo gaisras nuo aliejinio verdamo pečiaus. Stuboj gyveno jauna pora, Mr. ir Mrs. Gagne. Jis 20 m. amžiaus, o jo žmona 19 m., kuri laukėsi kūdikio. Nors juodu spėjo pabėgti nuo gaisro, bet jauna moteris pagailėjo gero kailiukų palto. Abu sugrįžo išgelbėti nuo gaisro tą palta. Juodviem sugrįžus, aliejinis pečius sprogo apipildamas liepsna. Vyras žuvo vietoje, o moteris, nors spėjo išbėgti laukan ir po dienos ligoninėje pagimdė mirusį kūdikį, bet kiek vėliau mirė.

Motina ir naujagimis palaidoti viename grave.

Dorchester Gatvė Bus Miesto Papuošalas

Kuomet Dorchester gatvė, nuo Guy iki Delorimier, bus praplėsta, tai bus gražiausia visame mieste, kaip sako miesto planavimo departamentas. Platinimo darbus manoma pradėti trumpoj ateityje.

Kai bus prarastas plėtimo darbas, gatvė bus pėskirta 8 pėdų pločio žole apšodinta juosta. Abiem žolinės juostos pusėm kelias važiavimui turės po 44 pėdas pločio, o šaligatviai po 12 pėdų pločio.

Gyduolės nuo Slogų, Gripo

Ziemos metu, ypač nepastoviam orui esant, kaip mes turime šią žiemą, vieną dieną šalta, kitą šilta, daug žmonių serga slogomis arba gripu. Daugumas apsirgę pirmiausiai skubinasi pas gydytoją. Bet McGill universiteto studentų sveikatos aptarnavimo institutas turi kitoki "pagydymo" metodą. Jie pataria ir kitiems:

"Sveikas protas ir savęs susidisciplinavimas svarbesnis, negu medicina gydymuisi nuo slogų ir gripo", sako jie. "Daugumas žmonių, po dienos išbuvimo namie, skuba tuojau keltis iš lovos ir

eiti laukan. Kartais ekstradiena lovoje gali daugiau padėti, negu gyduolės. Skubėjimas laukan ar prie savo kasdieninio darbo, kol kūnas ne visiškai pasveikęs, neleidžia atsispirti prieš ligą ir tas apsunkina išsilydymą."

Apvogė Lietuvį

Vagišiai išsiplėšė į apartamentą ir apvogė lietuvį, J. Bruką. Vagystė papildyta dienos laike, jam išėjus į darbą. Grįžęs iš darbo rado viską išnešta, ką tik turėjo savo kambarį, įskaitant ir visus drabužius. Vagis paliko savo senus, suplyšusius drabužius.

Serga

Janė Vilkelienė paslydusi ant ledo puolė ir smarkiai patempė kojos raumenis. Dieną pabuvusi ligoninėje, grįžo ir gydosi namie.

Jonas Valašimas paslydo nuo laiptų ir susižeidė koją. Gydosi namie.

Simonas Valungevičius susirgęs kojose žaizdomis. Gydytojo priežiūroje, gydosi namie.

Stasė Erslovienė susirgusi. Rodosi irgi randasi namie.

J.—

Iš Winnipeg

WINNIPEG. — Gruodžio 28 dieną Lietuvos Klubas salėje atsibuvo Lietuvos Literatūros Draugijos 217 kuopos susirinkimas. Atsilankė nemažas būrelis narių, kurie entuziastiškai svarstė organizacijos einamuosius reikalus ir į visus klausimus surado greitus atsakymus be reikalingų ginčų.

"Draugas M. Vidrukas išdavė raportą iš atsituvusio parengimo gruodžio 6 dieną. Visas parengimo pelnas buvo paskirtas Liaudies Balsui ir pasiūstas administracijai. Nariai darbščiai darbuos Liaudies Balso vajuje. Ne vienas, nuvargęs po sunkaus darbo atsisakydavo poilsio ir skubėdavo rinkti aukas, naujas prenumeratas, atnaujinti senas, turėdami mintyje, kad Liaudies Balsas yra visiems reikalingas ir visų pareiga pasidaruoti dėl jo išlaikymo.

Šiame susirinkime buvo perrinkta nauja valdyba 1953 metams. Naujos valdybos sudėtis sekanti: J. Radzevičius, pirmininkas; S. Krisčius, vicepirmininkas; A. Diksonas, sekretorius; V. Lepeška, finansų sekretorius; A. Samulionis, išdininkas; J. Karolis, knygyninkas.

Korespondentas — A. Diksonas.

Malonu matyti, kad gyvenimo nuvarginti draugai dar laikosi ir nepamiršta susirinkti ir aptarti organizacijos bėgamus reikalus.

Report.

Palaiykite Tuos Biznierių, Kurie Skelbia Liaudies Balse

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Čeponis, Montreal, prisuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo F. Reinotienės \$2.00 aukų.

J. Zink, Nanaimo, B. C., prisuntė \$3.00 surinktų aukų. Aukojo: J. Cherashes, T. Unger ir J. Zink po \$1.00.

R. Merkis, Philadelphia, Pa., prisuntė naują prenumeratą.

C. Rimkienė, Baroda, Mich., prisuntė atnaujintų prenumeratų ir paaukojo \$2.00.

P. Kirdeikis, Port McNicoll, Ont., lankėsi LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą, paaukojo \$1.00 ir pridavė nuo F. Andriukaičio \$1.00 aukų.

J. Lesevičius, Montreal, prisuntė nuo vajininko B. Šalčiūno ir jo talkininkų paskutinę vėjais dieną gautas tris naujas prenumeratas, keliasdešimt atnaujintų ir \$59.50 surinktų aukų. Aukojo: B. Šalčiūnas \$20.00; K. S., P. Bizokas ir P. K. po \$5.00; P. Budreika ir A. Luškoša po \$3.00; J. Brukas, S. Remeika, St. Doveika, J. Navikas, J. Paukštis, J. M. Paragis, Walter ir S. Venskaitienė po \$2.00; J. Valashimas ir F. Vizbara po \$1.00; vienas rėmėjas 50 ct.

Patys atsinaujinami prenumeratas paaukojo:

Ben. Lopeter, Swift Current, Sask., \$4.00;

F. Smith, St. Hubert, Que., \$1.00;

B. Giedraitis, Port Arthur, Ont., \$1.00;

Geo. Aleliunas, London, Ont., \$1.00;

Jos. Miliauskas, McKees Rocks, Pa., \$1.50.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

Administracija

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėje Ligoninėje ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pagerinam (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

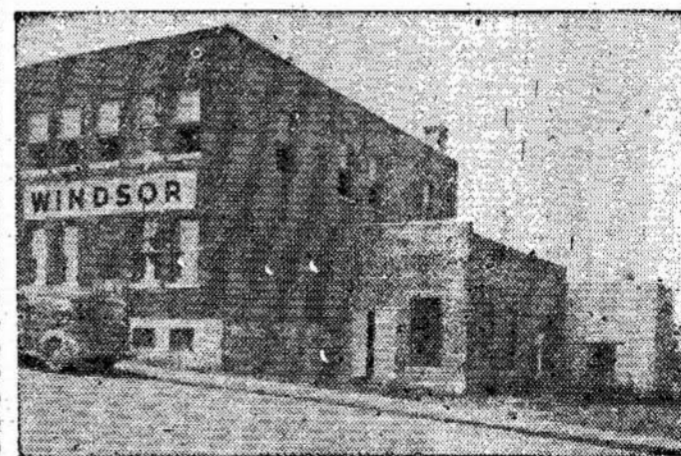
Telefoną Atsako Lietuvačiai

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

15 Procentų Nuolaida Sausio ir Vasario Mėnesiais ant Visokio Valymo

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Susirinkim

Laiks nuo laidoje pasigirsti, kad organizacija žy nuo to, kad savo organizaciją. Be abejo, pati organizacija, bet kokios yra tame, kad susibūrimas tikslui. Ir kaip menys gali būti susibūrimas, nesusiaina?

Tad, sako, pi mūsų organizacijai, lankykime Lankykime pareigą, sako me organizaciją, neieškokime, o dalyvaujai disciplinu

Geras patarimų gerų norų, kad ne visai ta. Ir štai kad rodosi, prieži

Susirinkim bent daugum žįsta visi. Be jie turi tokie kad dažnai neturi pakart ar vaizduotės rinkimus. Tas dalina. Susirinkim būtu geri, tu gyvinti" ko gais, bet gy per jų tiesio

Mes perd traktuoti mūnarius kaip žentus, kuri traukti tam t eijomis". Po visokie "pa "pamarginin chaniškai p sausy susir "bait". Ka garsinamas, vaikams, jis kaip supryz ro duosime "XXX" kūc savo susir visus patenk liau, be galc

Reikia pasi priemonės. kos" gali ats vieną kitą tur, bet ne metoda. Par įvairinimai pagrindinio gę rimti ž būti vilioja Jie verčiau ne taip jau bet jausdam atlikti bent ir būtino.

Susirinkim Susirinkim labai betiksl Net jei visi rinkimą. ate naudos, nes mesnės veik resnės nuot

Susirinkimų Klausimas

Laiks nuo laiko mūsų spaudoje pasigirsta nusiskundimas, kad organizacinis mūsų judėjimas žymiai nukentėjo nuo to, kad nariai nelanko savo organizacijų susirinkimų. Be abejo, tame glūdi tiegia: pati organizacijos sąvoka, bet kokios organizacijos, yra tame, kad ji yra individų susibūrimas kokiam nors tikslui. Ir kaip tie atskiri asmenys gali būti organizacijos susibūrimas, jeigu jie net nesusieina?

Tad, sako tie, kuriems rūpi mūsų organizacinė veikla, lankykime susirinkimus. Lankykime už švenčiausią pareigą, sako jie, neapleiskime organizacijos susirinkimų, neiškokime pasiteisinimų, o dalyvaukime kaip gerai disciplinuoti žmonės.

Geras patarimas ir pilnas gerų norų, bet man atrodo, kad ne visai iš to galo pradėta. Ir štai kame, kaip man rodosi, priežastys.

Susirinkimai nuobodu s, bent dauguma jų. Tą pripažįsta visi. Bet kodėl? Kodėl jie turi tokie būti? Sakoma, kad dažnai kuopų valdybos neturi pakankamai energijos ar vaizduotės pagyvinti susirinkimus. Tas tiesa, bet ir tai dalina. Susirinkimai, kad jie būtų geri, turėtų būti ne "pagyvinti" kokiais nors prietaisais, bet gyvi savyje, gyvi per jų tiesioginį tikslą.

Mes per daug prapatome traktuoti mūsų organizacijos narius kaip lankytojus-klijentus, kuriuos reikia pritraukti tam tikromis "atrakcijomis". Tos atrakcijos yra visokie "pajvainimai" ir "pamarginimai", kurie mechanškai prikerjami prieš mūsų susirinkimų kaip koks "bait". Kartais tas "bait" garsinamas, o kartais, kaip vaikams, jis net žadamas kaip surpyzas: "Ką nors gero duosime, kaip visuomet"; "XXX kuopa visuomet turi savo susirinkimuose kuom visus patenkinti", ir taip toliau, be galo ir be krašto.

Reikia pasakyti, kad tokios priemonės, tokios "cukerkos" gali atsiekti savo tikslą vieną kitą kartą vienur kitur, bet ne kaip nuolatinė metoda. Pamarginimai ir pajvainimai negali hustelbti pagrindinio tuštumo. Suaužę rimti žmonės nemėgsta būti viliojami "surpyzais". Jie verčiau ateitų į ką nors ne taip jau garsinto ir girto, bet jausdami, kad jie ateina atlikti bent ką nors svarbaus ir būtino.

Susirinkimų Tikslas

Susirinkimas susirinkimo labai betiksiis ir bevertingas. Net jei visi nariai į tokį susirinkimą ateitų, jis neneša naudos, nes nenušviečia tolimesnės veiklos, nesukelia geresnės nuotaikos ir bendrai

neatlieka nieko konstruktyvaus.

Per daug mūsų susirinkimų yra tokie, laikomi vien dėl to, kad ateina data. Kas jus se? Dažniausiai tik formalumai. Praeito susirinkimo (tokio paties) užrašų skaitymas, mechaniški komisijų raportai (be specialio tikslo). Tie visi formalumai galėtų būti žymiai sutrumpinti. Didžiai daugumai narių visai neįdomu detališka išdo atskaita. Neįdomūs ir kiti organizaciniai faktai, kurie nesiriša su tuom, ką reikia veikti ateityje ir apie ką reikia pasimokinti iš praeitės.

Duoklių sumokėjimas kai kurių organizacijų susirinkimuose yra svarbi ceremonialė dalis. Viens po kito nariai atsikelia (susirinkimui einant ir kam nors kalbant kitu klausimu) ir žengia link stalo, kur sėdi valdyba, ir ten pakloja savo duoklę. Kam tos ceremonijos, kurios tik kliudo susirinkimui? Esame pakankamai suaužę ir atsakomingi, kad sumokėti duokles tyliai ir greitai prieš ar po susirinkimo.

Tad kas lieka susirinkimui daryti? — pasakys kai kas.

Tame ir visas reikalas. Jei gu mūsų susirinkimai yra sausi, mes negalime jų "suvilginti" neiškant ligos kur nors giliau, pačioje veiklos sąvokoje, o ne susirinkimų vedime. Kuopos negali laikyti įdomių susirinkimų, jeigu bendros organizacijos gairės nėra labai gyvos. Tiesa, kai kurios pavienios — Tai, kas įvyko Robinsono forte, bus užmiršta, — tarė Džeksonas. — Gal būt, per šešis mėnesius, gal būt, per šešias savaites. Bet ar žmonės užmirš Karlo Šurco žodžius: "Kas neteisinga teorijoje, negali būti teisinga praktikoje"?

— Ko jūs norite? — sušnibzdėjo Šurcas.

— Dėl panašios rūšies užuominų jūs privalėtumėte išmesti mane iš savo kabineto, ponas ministre. — Džek-

sono tonas buvo nepagarbus, beveik įžeidžias.

— Ko jūs norite? — Aš norėčiau turėti oficialų vidaus reikalų ministro pareiškimą. Tatai mane gali iškelti.

— Aš neturiu ką pasakyti, — atkakliai atsakė Šurcas.

Džeksonas pakilo. Prie durų jis sustojo ir pašaipiai pasižiūrėjo į ministerį. — Misdarbščios kuopos galėtų savaimingai išvystyti kokią nors įdomesnę arba naudingesnę veikimo programą, bet iniciatyva turėtų ateiti iš pačių organizacijų vadovybių.

Kūryboje sakoma, kad esant temai, atsiranda ir forma. Tas pats ir organizacinėje veikloje: esant reikalui, atsirastų ir veikimo jėgos. Bet pirmoje vietoje turi būti reikalas. Paimkime apšvietos organizaciją kaip Literatūros Draugiją. Niekas negali reikalauti, kad ji būtų kaip tik tas, ką vardas nusako: organizacija pašvęsta pirmoje eilėje literatūrai. Nes, jei taip būtų, jos kuopų susirinkimai turėtų gvildinti literatūrą, turėtų skaitymo valandas, diskusijas ir taip toliau. Zinant mūsų organizacijos narių sudėtį, mes žinome, kad tokia ji negali būti, — ji tikriausiai ne literatūrinių ratelių sąjunga. Tad ji yra kaip ir masinė apšvietos organizacija, visapusės apšvietos. Ir joje kokios nors apšvietos programa turėtų būti nuolatos vedama. Vienai programai pasibaigus, kita turėtų būti pradama. Organizaciniai reikalai, kaip tai susirinkimo protokolo skaitymas, visokie rinkimai, laiškai ir kiti formalumai, turėtų būti atlikti greitai ir be ceremonijų, užimant tik mažą dalį susirinkimo laiko.

Panašiai ir su fraternalėmis organizacijomis. Fraternalės organizacijos paprastai yra gan gerai aliejuotos mašinos, kurios organizaciniai veikia sklendžiai. Kuopų susirinkimai dažniausiai išsprendžia organizacinius reikalus be didelių kliūčių, nes jau yra išsidirbusi rutina.

Tad kas lieka susirinkimui? Dažniausiai nieko.

Mūsų organizacijų susirinkimų pobūdį reikia kaip nors pagrindiniai perkūrėti. Mūsų visokiose organizacinėse konstitucijukėse prirašyta tiek ir tiek, kaip susirinkimai turi būti vedami, kokiomis datomis jie turi būti šaukiami ir taip toliau. Bet tai tik rėmai, kuriems dar trūksta paties paveikslo.

Reikia daugiau elastiškumo. Reikia laiks nuo laiko specialių susirinkimų vienu ar kitu klausimu. Reikia jungtinių susirinkimų, kur kelios kuopos, ar net skirtingų organizacijų kuopos, renkasi bendram pobūviui. Reikia neformalių susirinkimų, diskusijų, susijimų narių butuose, kur atmosfera dažnai jaukesnė ir labiau prielanki laisvam pasidalinimui nuomonėmis negu niūriose salėse.

Virš viso reikia progų, kur veikėjai, organizacijų nariai, galėtų susieiti ir išsamiai apsvarstyt visokiausius klausimus, kurie tik domina juos. Kaip išsireiškė mūsų laikraštėje A-n-s, prakalbų ir vien prakalbų periodas baigtas. Prakalbos geras dalykas, bet masinėse prakalbose, vienas asmuo kalba miniai, o nėra minčių pasidalinimo. Iš kitos pusės formaliuose kuopų susirinkimuose minčių pasidalinimo ir labai mažai.

Reikia daugiau pasitarimų, pasikalbėjimų. Reikia daugiau susirinkimų, kur grupė draugų, nežūrint ar didesnė ar visai maža, susėstų aplink stalą (o ne išsimėtę pusdykioje salėje po kedes) ir apkalbėtų reikalus nuo pradžių iki galo. Reikia daugiau kalbų apie dalykus, kurie tikrai "spaudžia mūsų širdį", vietoje kalbų dėl efekto, kaip tai dažnai yra susirinkimuose: pirmininkas užrašo eilę draugų, kurie prašo balso. Tie viens po kito išreiškia savo nuomones. Dažnai kiekvienas kalba skirtingu klausimu. Pirmininkas

darydamas išvadas dažniausiai yra pamiršęs ką ankstyvesnieji kalbėtojai sakė. Kitaip sakant, viskas tik dėl efekto. O tikras nuomonių pasikeitimas galimas tik laisvose diskusijose, aplink stalą (taip, tai ne fizinė ypatybė, o ištisa atmosfera), kur pastabomis pasikeičia gyvu, laisvu būdu.

Gvildenkime pirmoje eilėje kokiems tikslams verta rinktis, ir tada neturėsime sunkenybių su susirinkimais.

S.

(Vilnis)

FAKTAI IR SKAICIAI

(Atkelta nuo 3 pusl.)

rinėms priemonėms asignuojama daugiau kaip pusė visų biudžeto lėšų. Jei 1948 m. kultūriniais buitiniais darbais žmonių reikalams asignuota 30,5 milijono rublių, tai šiais metais tam tikslui skiriama 46,8 milijono rublių.

x Metai iš metų auga kultūros švietimo įstaigų skaičius. 1948 m. respublikoje buvo 2,780 klubų skaityklų, 350 masinių bibliotekų. Šiuo metu veikia 3,144 klubai skaityklos ir kaimo klubai, 1,027 bibliotekos.

x Tarybų Lietuvos mokslievių skaičius siekia 500 tūkstančių Respublikoje mokosi kas 3-4 žmogus. Aukštosios mokyklos kasmet išleidžia apie 2,000 specialistų, kas daugelį kartų viršija buržuazijos valdymo metais išleidžiamų specialistų skaičių.

x Per pastaruosius 4 metus darbo žmonių socialiniam aprūpinimui išleista apie 700 milijonų rublių. Daugiau kaip 380 milijonų rublių pašalpų išmokėta daugyvaikėms ir vienišoms motinoms. Didžiojo Tėvynės karo invalidams ir darbo invalidams išmokėta daugiau kaip 300 milijonų rublių pensijų ir pašalpų.

Parduodam Namus

PARCPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOZILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniškai
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniškai

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOok 5558; sekmadieniais ir

vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuviš Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis

Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanaukas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir
dekoruojam naujus ir senus namus.

HOWARD FAST

Vertė A. Andrėnas

Paskutinė Riba

(Tąsa)

Beksteris linkterėjo. Ueselsas migo stovėdamas. Kai tik šajėnai buvo apsupti, jis pasiklojo antklodę, atsigulė, pasidėjęs po galva balną, ir tuojuo užmigo.

Ueselsas pabudo prieš aušrą ir, alkūne pasirėmęs į po galva pasidėtą balną, žiūrėjo į tekančią saulę. Pamažėle, kylant pilkai rytmečio ūkanai, vis aiškiau ryškėjo nuolaidus bizonų raguvos šlaitas; kažkur ten, purve, slypėjo apie dvidešimt šajėnų; bet taiki peizažo ramybė buvo tokia apgauli, kad Ueselsas jau klausė savęs, ar tik ne tuščią duobę jie apsupo.

Toli, banguotos lygumos pakioje, jis matė priešingą apsupimo kraštą, juodas figūrėles sargybinių, patručiuojančių savo ruožus, neaiškius miegančių kareivių kontūrus. Sunku buvo tikėti, kad kas nors galėtų prasiskverbti pro tą dvigubą grandinę. Jis atsikėlė ir ražė nutirpusius raumenis. Buvo labai šilta, greičiau panašu į anksytvą rudenį, negu į žiemą. Jis tolėjo pro miegančius vyrus, kol surado trimitininką, — po minutės pasigirdo skambūs kėlimo garsai.

O bizonų raguva vis dar nerodė jokių gyvybės žymių. Kol vyrai valgė nesušildytus pusryčius, Ueselsas susirado siu žvalgą ir jį paklausė:

— Kad tave velniai, ar tu tikras, jog jie ten?

— Žvalgas gūžtelėjo pečiais: — Pėdos nuvedė ten, nieks iš ten neišėjo.

— Mes pulsime iš visų pusių, — pasakė Ueselsas Beksteriui.

— Ar tai nerizikinga?

— Įsakykite vyrams žemiau taikyti. Žemė perdaug minkšta, kad sulaikytų kulka.

— Ar jūs nemanote, jog reikėtų su jais pasikalbėti?

— Šu jais pasikalbėti?

— Metisas čia.

— Juk jie nenori pasiduoti, — tarė Ueselsas. — Jie nori mirti, — nieko kito jie nenori.

— Vis dėlto dėl raporto, ser?

Ueselsas susimąstęs pušnies galu krapštė purvą. Paskui linkterėjo:

— Aš pakalbėsiu su jais.

Jis nuėjo į priekį drauge su Roulendu, kuris bijojo, visai neslėpdamas savo baimės, ir tvirtino: — Jūs darote kvailystę, patikinu jus, jūs darote kvailystę.

— Pašauk juos, — tarė Ueselsas.

Roulendas palingavo galvą, nušliaužė pirmyn ir kažką sušuko svetima, dainuojančia, gaudžia kalba. Jis sušuko, palaukė ir vėl sušuko. Ueselsas suvirpėjo, kai

ant duobės krašto visu ūgiu atsistojo indėnas; tai buvo tarsi negyvėlio pasirodymas: aukštas, prakaulus, pusplikis vaiduoklis, jis siūbuodamas žiūrėjo į Ueselsą, ir jo žvilgsnyje nebuvo nei neapykantos, net nei sielvarto, o tik niūrus suglumimas.

Ueselsui neteko Roulendui aiškinti, ką indėnas metėsi duoti, arba laukti, kol metisas išvers taikius šuns kario žodžius. Kai Roulendas grįžo, Ueselsas pastovėjo nesiryždamas, ir šį sykį kulka, paleista iš raguvos, surausė žemę po jo kojų.

Ueselsas pajudėjo, norėdamas pabėgti, bet kareiviai šūvį palaikė puolimo ženklą. Jis liko stovėti vietoje, laukdamas jų priartėjimo ir tarsi nepastebėdamas šūvių papiupų iš duobės. Vos jis pasisuko atsistoti savo kareivių priekyje, kai pajuto aštūrų, deginantį smūgį į galvą ir krito veidu į purvą. Kol jis nesėkmingai bandė atsistoti ant kojų, pribėgo du raitininkai ir nunešė jį į tą vietą, kur liko jo antklodė. Jam rišo galvos žaidžą, o jis gulėjo nejudomai, išskėtęs kojas, užmerkęs akis. Puolimas buvo atmuštas, Beksteris stovėjo ties juo ir nuolat klausinėjo, ar jis rimtai sužeistas.

— Ne! ne! Velniais griebtų! Eikite prie savo kareivių, leitenante!

— Dar kartą pulti?

— Kokie nuostoliai?

— Du mūsiškiai užmušti ir septyni sužeisti.

— Šaudykite, — tarė Ueselsas. — Įsakykite žemiau taikyti. Žemė minkšta.

Visą dieną šaudė, ir kulku suraustas purvas aplink bizonų raguvą sudarė pylimą: vakarop kareiviai ėmė slinkti vis arčiau ir arčiau, be pertaukos šaudydami. Atsakomoji ugnis pamažėle silpnėjo ir pagaliau visai nutrūko.

Saulė žemai nusileido, o kareiviai vis dar šaudė. Pagaliau, jau temstant, prieš pat saulėlydį, sutrimitavo trimitas, ir šaudymas nutilo.

Ir tada iškart neapžvelgiamoje lygumoje išviešpatavo nesuvokiama, šiurpi tylą.

Vanagas, staigiai nusileidęs iš aukščio, žemai pralėkė pro bizonų raguvą ir vėl šovė į viršų.

Praėjo kelios minutės; saulė beveik lietė akiratį, ir per ugninį skritulį driekėsi vienas garbanotas debesis.

Tada pakilo Beksteris, o paskui jį ir likusieji, viens po kito, be signalo, kol visi šimtas penkiasdešimt vyrų atsistojo ant kojų, pilnu žingsniu, atsargiai, jie nuėjo prie raguvos, rankose stipriai spausdami karabinius.

Bet dabar niekas nesudrumstė tylos.

Jie glaudžiu žiedu sustojo ant raguvos krašto. Apie minutę jie stovėjo tylėdami, paskui žiedas suiro, — kareiviai sukosi ir ėjo šalin.

Prilaikomas už pažanstų, priėjo Ueselsas. Kareiviai persiskyrė, o jis sustojo ant duobės krašto, žiūrėdamas žemyn, į dvidešim du vyrų ir moterų lavonus. Ir kol jis ten stovėjo, nusileido saulė, papūtė lengvas vėjas, ir tyli naktis apgaubė prerijas.

Pėdsakų Galas

1879 metų sausio mėnesio 18 dienos "Newjork Herald" laikraščio numeryje vidaus reikalų ministerijos nusistatymas dėl Robinsono forto įvykių buvo išdėstytas trumpai ir aiškiai. Amerikiečių tautai buvo pranešta viena vienintelė frazė: "Ministras Surcas atsisakė kalbėti ta tema".

Taip paprastai, taip visiškai paprastai ir proziškai Darlingtono incidentas buvo atiduotas į dulketą istorijos archyvą; vidaus reikalų ministras Karlas Šurcas atsisakė kalbėti šia tema — Karlas Šurcas, kuris gimė Vokietijoje, kovėsi per 1848 metų revoliuciją, bėgo iš savo krašto, kaip ir tūkstančiai vokiečių, bėgusių iš Vokietijos ligi jo ir po jo, kuris kadaise matė žodį "Laisvė", ugninėmis raidėmis išrašytą ant rytmečio dangaus; Karlas Šurcas, kuris asmeniškai pažinojo niekuo neišgarsėjusį Abrahama, palaikė prezidentą Linkolną, buvo jam artimas, vadino jį savo bičiuliu, atsisakė nuo pasiuntinio posto Ispanijoje, kad grįžtų į Ameriką ir kariautų už Federacijos išgelbėjimą, matė, kaip liejosi kraujas prie Getisburgo. Ir tas pats Šurcas, kai jam pranešė, jog jo laukiamasis pilnas reporterių, pasakė:

— Varykite juos. . .

O kai jį paprasė padaryti pareiškimą:

— Aš neturiu ką pareikšti.

— O pranešimai iš Robinsono forto. . .

— Aš neturiu ką pasakyti.

— O koks vyriausybės nusistatymas?

— Varykite juos. Aš neturiu ką pareikšti.

Ministras skaitė ir skaitė kapitono Ueselso raportą; jis tol skaitė, kol žodžiai neteko bet kokios prasmės, ir liko tik šokinėjančios prieš akis eilutės. Tol skaitė, kol nustojo suprasti žodžių "maištas", "sukilimas", "nepaklusnumas" reikšmę.

Jis ilgai sėdėjo prie savo stalo; baigėsi diena, atėjo vakaras; pro aukštus kabineto langus jis matė, kaip nuogos medžių šakos dingsta raminančioje prieblandoje. Vėl įėjo jo sekretorius ir tarė:

— Ten dar vienas reporteris, ser.

— Aš sakiau jums — varyti visus.

— Ir misterį Džeksoną? — Aš negaliu jo priimti, — tarė Karlas Šurcas.

— Jis nenori išeiti, jis sako, kad lauks. Jis prašo mane įteikti jums štai šitą ir jums pasakyti, jog tai — užrašas interviu, kurį jis gavo iš generolo Šermano.

Šurcas linkterėjo galvą. — Pasakykit jam, jog laukti beprasmė. Aš neturiu ką jam pasakyti.

— Gerai, pranešiu.

Interviu gulėjo prieš ministrą, ir kurį laiką jis pakrikai į jį žiūrėjo. Paskui nusišluostė pensę, užsidėjo ją ir ėmė skaityti. Urašas buvo padarytas sausio 16 dieną.

"Šiandien vakare generolas Šermanas pareiškė, jog karo ministerija neturi žinių, bylojančių apie netvarką šajėnų tarpe, išskyrus tas, kurios jau pasirodė "Heralde".

Generolas ką tik baigė pietauti ir ruošėsi į Kapitolijų, ir Henrio minėjimo iškilmes.

— Vadinasi, jūs esate skaitęs smulkmenas apie šajėnų skerdynes, generole? — paklausė mūsų korespondentas.

— Skerdynės, skerdynės! — pakartojo generolas Šermanas. — Kodėl jūs tai vadinate skerdynėmis? Saujelė nepaklusnių, klastingų, neištikimų indėnų, kurie nesigailėjo mūsų karininkų bei kareivių gyvybių ir žiūrėjo į juos kaip į kažkokius šunis, bandė pabėgti iš mūsų kariuomenės apsaugos ir pavartojo jėgą savo maištiškus kėslus įgyvendinti. Su jais pasielgė taip, kaip jie to užsipelnė, ir negražu jų nusikaltimus pridengti patetiškais žodžiais.

— Bet, generole, gal būt, buvo ypatingai sunkios sąlygos, kurios ir iššaukė šajėnų bandymą išsilaisvinti?

— Į šį klausimą atsakyti nesunku: buvo duotas pavartykamas gražinti šajėnus iš Robinsono forto į Indėnų Teritoriją. Jie atsisakė vykti, sukilo ir pabėgo. Generolui Krukui buvo uždėta pareiga prižiūrėti, kad įsakymas būtų įvykdytas. Įsakymas neklusnumas armijai neišvengiamai priveda prie kariškos drausmės pažeidimo. Nejaugi mes galime leisti saujelei indėnų daryti tai, ko nepakeštume tarp mūsų rasės žmonių? Ne ir ne. Piktadariai nusprendė bet kokia kaina pasipriešinti, bet kadangi mūsų vyriausybė visai nepasiryžusi klausyti bet kokios indėnų dalies valios, tat pavartotos priemonės visai atitiko tai, ko reikalavo susidėjusios aplinkybės.

— Iš to seka, jog jūs neprileidžiate, kad Indėnų Agentūroje galėjo būti piktnaudžiavimo, kuris pastūmė juos į prievartos veiksmus?

— Nieko panašaus. Eilant įsakymu, šajėnai iš Robinsono forto turėjo būti gražinti į Indėnų Teritoriją; jie buvo karo valdžios žiny-

boje. Jie atsisakė važiuoti, ir buvo manoma, jog bus imtasi atsargumo priemonių, idant padarius juos nežalingus. Bet, matyt, tatau buvo padaryta nepakankamai rūpestingai, ir dėl to įvyko susikirtimas tarp indėnų ir mūsų kariuomenės, vykdžiusios karišką įsakymą".

Tuo baigėsi interviu, ir Šurcas įsivaizdavo, kaip Šermanas velkasi apsiaustą, ruošdamasis išeiti iš namų, galutinai išmetęs iš galvos visus prieštaravimus ir abejones. Pabudęs pavydas lėtai užleido vietą nustebimui, o po to — baimei; atsirėmęs į stalą, jis be paliovos žiūrėjo į prieš jį gulintį interviu.

Paskui jis pašaukė sekretorių. — Ar tas reporteris, misteris Džeksonas, dar čia? — paklausė Šurcas.

— Jis nenori išeiti.

— Tai tegul įeina, — tarė Šurcas.

Džeksonas įėjo nesukubėdamas, delsdamas, jo ilgas, negražus veidas buvo beaistris, erdvūs drabužiai suglamžyti. Jis stovėjo, žiūrėdamas į ministrą, kol šis pasiūlė atsistoti.

— Rūkote, — tarė Šurcas, siekdamas cigarų dėžutės.

Džeksonas paėmė cigarą, atkando galiuką ir pasilenkė prie uždegto degtuko, kurį jam Šurcas pakišo. Jis giliai patraukė ir tarė:

— Puikūs cigarai — valdiški?

— Nuosavi, — nusišypsavo Šurcas.

— Dėkoju. — Jis vis dar delės.

— Jūs buvote išvykęs, — tarė Šurcas. — Jūs mėgstate keliauti?

— Nekenčiu.

— Taip? Na, ką gi, vieni turi sėdėti namie, kiti keliauti. Puikūs cigaras — vertas tūkstančio mylių vagone, ar ne tiesa?

— Be abejo. . . sutiko Džeksonas.

— Jūs buvote nuvažiavęs į Teritoriją? — paklausė Šurcas.

— Taip. . .

Šurcas atsiduso. — Kokia prasmė kelti triukšmą dėl menkniekių? Kai reikalas baigtas, tai baigtas, belieka tik užmiršti jį, tiesa?

— Gal būt, — sutiko Džeksonas.

Šurcas tarė: — tai interviu. . .

— Man pranešė, jog vidaus reikalų ministras neturi ką pasakyti šiuo reikalu.

— Bet to nereikia spausdinti, — pasakė Šurcas.

— Aš manau, kad vis dėlto mes išspausdinsime, ponas ministeri.

— Bet to nereikia daryti, — spyrėsi Šurcas.

Teri Šurcai, — pasakė jis negarsiai, — nesvarbu užmuštieji indėnai, — ir anksčiau visa tai būdavo. Bet šautuvai Robinsono forte buvo nukreipti ne tik į indėnus, jie buvo nukreipti į jus ir į mane. — Jis išėjo iš kabineto.

Ne mažiau praslinko, k paėmė plun rašyti. Šimt šajėnų, pus vo gyvi ir r šiaurėje. Ta tai, apie ką nerolui Kru mėjimas. I pasijuto nu žemintas. sekretoriui.

— Dar . . .

Aš išeinu na . . .

Jis lėtai žinojo, jog sensacingon jog po šeši gausia . . .

Jau niekas Robinsono . . .

Nebraskos . . .

taip, jau sv . . .

tas penkias . . .

čių laukinių . . .

nais, liks ta . . .

taip ilgai ji . . .

Merėjui . . .

baigė — ne . . .

kai jis išgr . . .

no forto įv . . .

rio mėnesį, . . .

perkeltas . . .

ninkų pulk . . .

Montanos . . .

pavaizdavo . . .

nų raguvos . . .

se jis dalyva . . .

tų metu, kar . . .

je; visi klai . . .

mėdamiesi, . . .

kaip Uesel . . .

atsilusia žer . . .

tas baigė, ji . . .

rėjų ir tarė . . .

— Jūs ke . . .

susidūrėte, . . .

li tauta tie . . .

— Taip. . .

Beaistris . . .

reiskė visiš . . .

Jis pakilo i . . .

tenantas, g . . .

vėl ėmė pas . . .

Merėjus . . .

vėjo jau dau . . .

nesiai. Ilgi . . .

jo Vilko ies . . .

į Juodąsias . . .

nų pėdos ga . . .

dėnai slėpė . . .

kalvų, nesu . . .

Pasaulin
Geriausi
Dusulio,
Tėvo
žolių, kur
Pabandyk

S

787 DU

Ne mažiau, kaip valanda praslinko, kol Karlas Šurcas paėmė plunksną ir pradėjo rašyti. Šimtas penkiasdešimt šajėnų, pusė kaimo, dar buvo gyvi ir nesugauti kažkur šiaurėje. Tam tikra prasme tai, apie ką Šurcas rašė generolui Krukui, buvo pralaimėjimas. Baigęs rašyti, jis pasijuto nuvargęs, senas, pažemintas. Jis padavė laišką sekretoriui ir tarė:

— Dar šiandien išsiųsti. Aš išeinu namo.

Jis lėtai išėjo į tamsą. Jis žinojo, jog dabar haigta su sensacingomis antraštėmis, jog po šešių savaičių, daugiausia — po šešių mėnesių jau niktas neatsimins apie Robinsono forto skerdynes Nebraskos valstijoje. Ir ne taip jau svarbu, jeigu šimtas penkiasdešimt pirmųjų šajėnų laukinių, vadinamųjų šajėnais, liks tame krašte, kuris taip ilgai jiems priklausė.

Merėjui pėdsakai nepasibaigė — net sausio mėnesį, kai jis išgirdo apie Robinsono forto įvykius, net vasario mėnesį, kai leitenantas perkeltas iš Trečiojo raitininkų pulko Keogo forte, Montanos valstijoje, aiškiai pavaizdavo paskutines bizonų ragūvos kautynes, kuriose jis dalyvavo. Tai vyko pietų metu, karininkų valgykloje; visi klausėsi, godžiai domėdamiesi, žavėdamiesi tuo, kaip Ueselsas pasinaudojo atšilusią žemę. Kai leitenantas baigė, jis pasisuko į Merėjų ir tarė:

— Jūs kelis kartus su jais susidūrėte, kapitone. Atkakli tauta tie šajėnai, tiesa?

— Taip... Beastris Merėjaus veidas reišė visišką nesidomėjimą. Jis pakilo iš užstalės, o leitenantas, gūžtelėjęs, pečiais, vėl ėmė pasakoti.

Merėjus Keogo forte stovėjo jau daugiau kaip du mėnesiai. Ilgi, nevaisingi Mažojo Vilko ieškojimai atvedė jį į Juodąsias Kalvas, ir šajėnų pėdos galutinai dingo. Indėnai slėpėsi kažkur žalių kalvų, nesuskaičiuojamų slė-

nių ir gūžčių miškų labirintuose. Surasti juos per tą trumpą laikotarpį, kuris liko ligi sniego, buvo beveik negalima. Be to, nuo pulkininko Miznerio, iš Indėnų Teritorijos, atėjo įsakymas, kad abu Ketvirtojo pulko eskadronai grįžtų į pietus. Merėjus iš Dedvudo telegrafavo, kad jį pervestų generolo Mailso žinion, o kai jo prašymas buvo patenkintas, jis paliko savo eskadroną ir vienas išvyko į Keogo fortą, į Montanos valstiją.

Kai jis atsisveikinėjo su Uintu, abu nesmagiai jautėsi. Merėjus kalbėjo maža ir, atrodo, negalėjo sulaukti išvykimo minutės. Uintas, sumišęs, mikčiodamas, pasakė tai, kas tokiais atvejais primta sakyti. — Nieko, nieko, — nusišypsojo Merėjus. — Gal aš ten rasiu tai, ko ieškau.

Paskui jis praleido du ilgus mėnesius užpustytame Keogo forte. Jis maža bendravo su įgulos karininkais, aiškiai rodydamas, jog nori būti vienas; domėjosi tik žiniomis apie šajėnus, neaiškiais paskalomis, kurios prasiskverbėdavo į kalnus: vienur kažką girdėjo medžiotojai, kitur žvalgas arba traperis aptiko vietą, kur, matyt, buvo stovykla. O kai pagaliau tapo žinoma, jog šajėnams, jeigu jie bus surasti, bus leista likti šiaurėje, — net ir tuo jis jau nebesidomėjo.

Buvo jau balandžio mėnuo, kai į Keogo fortą atėjo pirmos tikros žinios apie šajėnus. Leitenantas Klarkas, kuris su žvalgų būriu buvo pasiūstas į Paučer Riverio rajoną, susirio su jais. Raporte, atsiųstame į Keogo fortą, buvo pranešama, jog du su žvalgai iš Klarko dalinio surado šajėnus ant Paučer Riverio kranto, pasikalbėjo su jais, ir Mažasis Vilkas sutiko susitikti su Klarku.

Generolas Mailas, atsiminęs Merėjaus vijimąsi, tarė jam: — Nuostabu, kapitone, jog jie dabar taip taikingai

elgiasi. Net keista — po to vijimosi, kurį jie privertė jus atlikti.

— Nežinau, — atsakė Merėjus. — Jie norėjo grįžti į tėvynę. Mano manymu, jie tik to tenorėjo.

— Tiesa, — pridūrė generolas, — pirmą kartą nepriklausomybės ir laisvės supratimas ne toks kaip mūsų.

— Gal būt, — sutiko Merėjus.

— Ar jūs turite kokių nors planų ateičiai, kapitone?

Merėjus tarė: — Ne... kol kas dar ne. Aš manau prašytis paleidžiamas ir visai palikti armiją.

— Jūs senas karys. Atleiskite man už palyginimą, kapitone, bet jūs jausitės kaip žuvis, ištraukta iš vandens.

— Gal būt, — sutiko Merėjus.

— Jeigu aš galiu ką nors padaryti, kapitone, dėl laipsnio pakėlimo...

— Ne, ser. Dėkoju jums, aš iš tikrųjų jau nusprendžiau.

Prieš kelis mėnesius, gruodį, šajėnų padermė — šimtas penkiasdešimt vyrų, moterų ir vaikų su Mažuoju Vilku priešakyje — dingo iš kapitono Merėjaus, generolo Kruko, Karlo Šurco ir viso pasaulio akių. Jie ėjo vis toliau ir toliau į šiaurę, nutraukdami savo pėdsakus ant seklių upių dugno, kovodami su sniegu ir ažiugdamiesi baltu jo apklotu, ir pagaliau pamatė prieš juos sieną iškilusius žalius, kuprotus kalnų pečius.

Jie pasislėpė Juodose Kalvose kaip lapė savo oloje. Skverbdamiesi vis giliau ir giliau, jie ieškojo reikalingos sau vietos ir pagaliau surado ją — ilgą, miškingą slėnį tarp nuolaidžių atkalnių, siaurėjantį iš abiejų galų ir atkirstą nuo likusio pasaulio. Čia buvo prieglauda ir slėptuvė, ganykla jų išvargusiems arkliams, riebūs lokiai, elniai, ieškojusieji prieglaudos tame pačiame slėnyje kaip ir žmonės, laukinės antys, atskrendančios iš ledinių Kanados plotų, triu-

šiai, voverės, — dosnus, vaisingas kraštas, kurio jie taip ilgėjosi.

Jie pradėjo iš naujo kurti savo gyvenimą. Dienos virsdavo savaitėmis, savaitės mėnesiais, prasidėjo sniegradaba. Jų tipi užpustė vėpūtiniai, ir ilgo kovingo žygio prisiminimas slinko vis tolyn ir tolyn. Sniego sienos ir sniego kalnai saugojo juos; gimė vaikai, motinos penėjo krūtėmis, vyresnieji vaikai, žaisdami sniegu ir trupindami jį į miltelius, užmiršo raudonas dulkes, kurios irgi bėdavo kaip milteliai, užmiršo bėdą, drugi ir pikta lemiančias standžias marškinius būtybes, atstovaujančias civilizaciją.

Bet dauguma negalėjo užmiršti, kadangi trys šimtai šajėnų kaimo gyventojų, surišti tarpusavyje kraujo ir vedybų ryšiais, buvo viena didelė šeima; ir dabar Mažojo Vilko padermės broliai laukė seserų, gimdytojai — vaikų, vaikai — motinų ir tėvų.

(Bus daugiau)

Scena iš tarybinės filmo "In the Circus Arena" ("Cirkulo Arenoje"), kuri rodoma Hollywood teatre, Yonge St., truputį į šiaurę nuo St. Clair.

Akli Galėsią Skaityti Knygas

MASKVA. — Tarybų Sąjungos mokslininkai pagaminė aparata, kurio pagalba akli gali skaityti paprastas knygas.

Esą visai nesunku išmokti skaityti su tuo prietaisu.

Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459
630 Queen St. W. PL. 4183

Specializuojamės Priėmimo Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4175

FUR COATS...

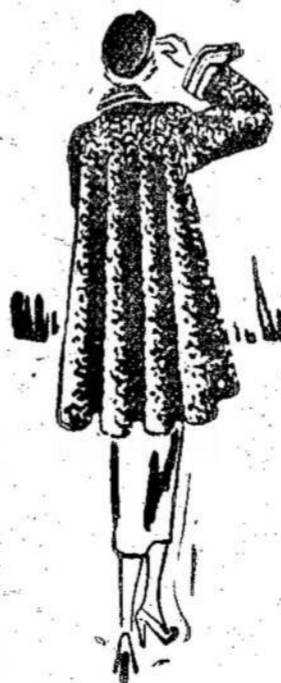
Futros Permodeliuojamos Atsakingų ir Patyrusių Kailių-Siuvėjų

\$15 ir daugiau; darbas garantuotas; senos futros bus kaip naujos; paimam ir pristatom.

Uptown Furs

559 YONGE ST. MI. 9180
Toronto

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futros, Zakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdurbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge St.
Telefonas: RA. 8971

Pasauliniai garsaus Tėvo Kneippo Žolių Arbatos, Geriausi Vaistai nuo Reumatizmo, Tulžies Akmenų, Dusulio, Vidurių Skausmo ir t. t.

Tėvo Kneippo žolių arbatos sudarytos iš šviežių žolių, kurios atsargiai parenkamos ir sumaišomos. Pabandykit ir pamatysite, kad tai yra geriausi vaistai.

Kaina \$1.75 su persiuntimu

SIGMA TRADING CO.

787 DUNDAS ST. W. EM. 6-1046
Toronto, Ontario

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai pas

Art Farm Produce

533 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

TAYLOR'S REGENT

SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas

Telefonas: ME. 9028

(Dabrovolskių Žentas)

Pranešimai

Windsor, Ont.

Smagūs šokiai

Windsoro progresyviai lietuviai rengia smagius šokius Casa Rama salėje, 2585 Seminale St., šeštadienį, sausio 31 dieną. Durs bus atdaros nuo 6 valandos vakaro.

Sokiams grieš labai gera muzika, bus gėrimų ir užkandžių.

Maloniai prašome visus ir visas Windsor, Detroito ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir linksmai pasilinksminėti.

Rengėjai

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 2-ros kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 1 d., sekmadienį, Karpato rusų salėje, 707 Barton St. E.

Kviečiame visus narius atsilankyti. Turime daug reikalingų aptarti. Pradžią 2 valandą po piet.

Valdyba

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos narių mėnesinis susirinkimas įvyks šių metų vasario pirmą dieną 2 val. p. p., Draugijos svetainėje, 160 Clarendon St.

Visi nariai-rės kviečiami dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Visi stenkitės dalyvauti.

Kuopos sekretorius

Pardavimui

Geras biznis tabako distrikte: bowling alley, biliardai, snack baras, minkšti gė-

Trumpos Žinutės iš Plačiojo Pasaulio

Grumoja Išvaymu Britų iš Egipto

CAIRO. — Egipto valdžia su generolu Naguib priešakyje išnaujo grumoja britams išvaymu iš Egipto ir Sudano.

Kalbėdamas į 100,000 egiptiečių, pereitą penktadienį generolas Naguib pareiškė, kad imperializmo dienos Egipte nebe ilgos.

Minia garsiai priėmė išsilaisvinimo draugijos priesaiką. Keturias dienas šventė šešių mėnesių sukaktuves nuo išvaymo karaliaus Farouko.

Britanija Prašo Rusus Daugiau Grūdų

LONDON. — Britanija atsikreipė į Tarybų Sąjungą, kad pastaroji parduotų Britanijai daugiau grūdų. Jai trūksta 600,000 tonų.

Tas trūkumas atsiradęs po to, kai Tarybų Sąjunga sumažinus grūdų eksportą į Britaniją nuo 1,000,000 tonų iki 200,000 tonų.

Gaminis Vaistus Nuo Paralyžiaus

OTTAWA. — Kanadoje bus pradėta gamyba "gamma globulino", kurs apsaugą žmones nuo paralyžiaus ligos.

Federalė valdžia paskyrė \$67,000 dėl medikalo tyrimo fondo, kurio lėšomis bus perkami reikalingi prietaisai.

Galima Nustatyti Kūdikio Lytį

TORONTO. — Toronto klinikoje pradėjo plačiai vartoti taip vadinamus "saliva"

rimai ir ice cream. Apartamentas dėl savininko, 6 apartamentai išnuomuoti. Dėl platesnių informacijų kreiptis: A. Puzera, Rodney, Ont. Tel. 131M.

Pirmas Rodymas Naujos Tarybinės Filmos

Pradedant Ketvirtadienį, Sausio 29

Hollywood Teatre Yonge ir St. Clair

DIRECTOR: L. VARLAMOV
PHOTOGRAPHY: I. OSHURKOV
S. SEMYONOV

FEATURING:
The Durov Bros. and their "Human Horses."
Irina Bugrimova and her lions.
V. Filatov and his Bear Circus and the
COMBINED CIRCUS ARTISTS OF THE U.S.S.R.

Kasdien Nuo 1 val. p. p.

Tarybinis Cirkas Hollywood Teatre

TORONTO. — Jūs jau matėt Liaudies Balse, kad Hollywood teatran ateina tarybinė filma "In the Circus Arena". Si filma Toronte bus pirmu sykiu, bet ji buvo rodoma kitose šalyse daug anksčiau ir spauda rašė apie ją labai įdomiai.

Kada ši filma buvo rodoma Anglijoje, buvo reikalinga pagaminti 30 kopijų, kad patenkinti teatrų menedžerių reikalavimus.

Filma spalvota ir susideda iš virš 20-ties atskirų įvairių aktų. Cirko dalyviai, kaip žmonės, taigpi ir gyvuliai, puikiai išlavinti ir savo numerius išpildo labai gabiai. Sakoma, kad cirko artistai išėję 4 metų kursus universitetą.

Be abejo, geriausias būdas persitikrinti, tai pamatyti. O dabar torontiečiai turi gerą progą. Filma rodoma Hollywood teatre, ant Yonge St., truputį į šiaurę nuo St. Clair.

bandymus, kurių pagalba esą galima iškalno nustatyti kūdikio lytį.

Kol kas šie bandymai teisingi iki 85 nuošimčių, bet tikimasi, kad bus galima patobulinti ir atspėti 95 nuošimčius.

Palengvins Kraujo Spaudimą Turintiems

CHICAGO. — Keturi Clevelando gydytojai raportuoja, kad jie su apresolino pagalba palengvino kraujo spaudimą turintiems žmonėms.

Jie teigia, didesnė pusė pacientų, kurie ėmė tą vaistą, pasijuto geriau.

Naciai Protestuoja

LONDON. — Daily Mail korespondentas sako, kad jis dalyvavo slaptame nacių ekskareivių mitinge Berlyne, priešais britų štabą, kuriame dalyvavo 250 nacių.

Jie šūkavę ir kojomis trypę protestuodami prieš britų suėmimą 7 nacių lyderių.

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykia

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išsiria akių nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akilnius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

ATLANTIC CITY BEDDING

& UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. Lombard 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO